Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PAZARTESİ 5 MAYIS 1980

10 LİRA

DİĞER HABERLERİMİZ 3.SAYFAMIZDA

Binlerce sürgün ve kıyımın içyüzü

İŞTE PARTİZANLIK!..

AP'nin gizli belgelerini AÇIKLIYORUZ!

OKUYUCULARIMIZA SESLENİYORUZ!

Ülkemizin büyük derdi partizanlığı, iktidar partisinin gizli belgeleriyle açıklamaya başlarken yine sizlere, okuyucularımıza başvuruyoruz.

Haksızlığa ve kıyıma uğrayan, partizanlık olaylarına tanık olan, bilgi ve belge elde edebilme imkanına sahip bulunan tüm okuyucularımızı yayınımızı desteklemeye, partizanlığa karşı mücadeleye omuz vermeye çağırıyoruz.

Yayınladığımız belgelerde adı geçenler, adı geçen kişileri tanıyanlar, belgelenen olayları yaşayanlar gazetemize ulaştıracakları bilgilerle bir görev yerine getirecek, partizanlık yapanların kamuoyu önünde mahkum edilmesini sağlayacaklardır.

Kıyılan memurun, sürülen öğretmenin yanındayız. Onlara sayfalarımızı açıyoruz. Gizli yazışmalarla, adam kayırmayla, baskıyla memurun ensesinde boza pişirenler, yaptıklarının hesabını vermelidir.

- Devleti savunduğunu söyleyen iktidar, devleti böyle yıkıyor
- Anarşiye karşı önlemler tartışılırken, hallaç pamuğu gibi atılan emniyet örgütünün kilit noktalarına MHP yanlıları getirildi

ADALET Partisinin azınlık iktidarını kurduğu günden bu yana sürülen ve kıyılan devlet memurlarının sayısı binleri buluyor. Tek suçu AP ya da MHP'ye oy atmamaktan ibaret olan çok sayıdaki devlet memuru yerinden yurdundan edilmiş ve 1980'in soğuk ve karanlık kış günlerinde açıkta bırakılmıştır. Partizanlığın had safhaya varması ve devlet dairelerine MHP'lileri yerleştirme uygulamasının gittikçe yayılması, barışa ve birliğe ağır darbeler indirecek bir aşamaya ulaşmıştır.

Bugünden itibaren açıklamaya başladığımız partizanlık belgeleri emniyet örgütü, Milli Eğitim, Denizcilik Bankası, Türk Hava Yolları, Turizm örgütü, devlet hastaneleri, vergi daireleri, Tekel, İmar İskan Bakanlığı, Vakıflar, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Devlet Demir Yolları ve PTT olmak üzere çeşitli kuruluşlara bağlı işyerlerinde çalışan yüzlerce devlet memurunu kapsayacaktır.

Yayınlayacağımız belgelerdeki imza ve mühürlerle açıkça görülebileceği gibi, koca bir devlet mekanizması AP teşkilatının görevlendirdiği ilçe başkanlarının, kendi arkadaşlarını ihbar eden partizan devlet görevlilerinin ya da bazı işbilir kişilerin raporlarıyla alt üst edilmektedir. Emniyet, Milli Eğitim, PTT gibi ülkemiz güvenliği için en önemli alanlarda yapılan kıyım, sürgün ve kayırmalar tehlikeli bir noktadadır.

AP yöneticileri, devlet içindeki örgütlenmelerinde artık eş-dost ilişkilerini bile yeterli görmemekte, partinin saptadığı temsilciler yoluyla hemen her kademedeki devlet memurunun siyasal görüşü hakkında bir fikir edinmeye çalışmaktadır.

Partizanlık artık o hale gelmişti ki, bunların belgeleriyle kamuoyuna ulaşması kaçınılmazdı ve bu bir basın göreviydi. Aydınlık, bugünden itibaren böyle bir hizmeti yerine getirmeye başlıyor.

Belge No: 1 AP Üsküdar İlçesinin "özel" yazısı

ADALET PARTİSİ — ÜSKÜDAR İLÇE BAŞKANLIĞI
☎ : 33 05 07 — Hakimiyeti Milliye Cad. Günaydın Han Kat 2

Özel — 23.KASIM.1979

ADALET PARTİSİ
İL BAŞKANLIĞINA
İSTANBUL

İlçemiz hudutları dahilinde yapılan tahkikat neticesinde görevlerin[den] acilen alınması gereken bürokratların isim ve sicilleri hakkındaki liste iliş[ik]te bilgilerinize sunulmuştur.

Gereğinin ifasına emir ve müsaadelerinize arz ederiz.

EK/ 6
İsim listesi

Sekreter
Cengiz KÜRTÜL

Saygılarımızla
ADALET PARTİSİ
ÜSKÜDAR İLÇE BAŞKANI
Beşir AVCI

Adalet Partisi Üsküdar İlçe Başkanı Beşir Avcı ve Sekreter Cengiz Kürtül'ün hazırladıkları sürgün listesinin giriş sayfası. Bu sayfaya ek olan, Üsküdar İlçe sınırları dahilindeki sürülecek görevliler listesini daha sonra yayınlayacağız.

Belge No: 2 AP Üsküdar İlçesinin bir başka "özel" yazısı

ADALET PARTİSİ — ÜSKÜDAR İLÇE BAŞKANLIĞI
☎ : 33 05 07 — Hakimiyeti Milliye Cad. Günaydın Han Kat 2

[Ö]zel — 23 KASIM 1979

ADALET PARTİSİ
İL BAŞKANLIĞINA
TÜNEL

İlçemiz Teşkilatından Devlet dairelerinde Branşların[a] göre, görevlendirilmesi veya atanması icap eden Brokratların sicilleri ile bir[]likte çıkarmış bulunduğumuz isim listesi ilişikte bilgilerinize sunulmuştur.

Gereğinin ifasına emir ve müsadelerinize arz ederiz

EK / 7
İsim Listesi

Sekreter
Cengiz KÜRTÜL

SAYĞILARIMIZLA
ADALET PARTİSİ
ÜSKÜDAR İLÇE BAŞKANI
Beşir AVCI

Adalet Partisi yöneticilerinin hazırlayarak İstanbul iline gönderdikleri terfi listesinin giriş yazısı. Bu yazıya eklenmiş İstanbul Emniyet görevlileri hakkında düşünceleri içeren sayfaları aşağıda yayınlıyoruz. Sadece Üsküdar sınırları içindeki görevliler hakkındaki övücü düşünceleri içeren diğer sayfayı daha sonra yayınlayacağız.

Belge No: 4 AP İstanbul İlinin "sürgün listesi"

Sahife:2

Kontak Önder	Narkotik Şube Müdürü
Mustafa Kuşcan	1.Şube Müdürü (Alındı)
Sabri Kamil Kavak	Şube 5. Müdürü
Şule Karamerzifonlu	Şube 10. Müdürü
Aslan Sarıoğlu	Trafik Müdürü
[illegible]	[illegible]
Erol Bilir	Ekipler Amiri
Metin Özcemeöz	Mali Şube Müdürü Muavini

SARİYER İLÇESİ :

Ahmet Turan Mutlu	Komiser	Pol-der
Mehmet Aker	Emirgan Komiser	Pol-der
Mehmet Karyer	Polis Memuru	Pol-der (Euh)
Yıldırım Gündoğ	" "	" "
Hüseyin Sadik	" "	" "
Mesut Titiz	Tarabya Karakolu- Polis memuru	

EMNİYET ŞUBE I.:

Zekai Yıldız	I.Koruma Amiri
Engin Akeen	Vilayette Başkan Güvenlik Amiri
Hüseyin Bilgetay	Komiser Grup Amiri (...) => Hava Alanı Em. Amirliğine
Edip Polat	Güvenlik Amiri Baş Komiseri
Murat Günder	Kendi kalan kısım Amiri

(El yazısıyla: Aydınlık grubundan Ankara'da yetkili, polis akrabaları var mutlaka alınmalı T. Arabul)

Toplumdan gelen polis ve Amirler bütün grup alınacak.

BAKIRKÖY ve FATİH AMİRLERİ (Pol-Der)

Abdullah Poktaş	Emniyet Müdür Muavini
Kasım Akgürel	Emniyet Müdür Muavini
Cemal Dandin	Başkomiser Şube II. İnfaz
Cavit Okçuoğlu (?)	Mali Polis Dolandırıcılık Kısım Amiri
Zekai Yıldız	Emniyet Baş Komiseri Sivil Savunma Kısmında

(El yazısıyla: Hava alanı Em. Amiri — Gökay Denizli; Fatih Em. — Sadık Şakir)

-GÖREVDEN ALINACAKLAR-

EYÜP İLÇESİ :

Ömer Faruk Soraş	Emniyet Amiri
Suat Sirey	Baş komiser
Hasan Dalikan	Baş komiser
Seracettin Aker	Polis memuru
Feyzi Yavuz	" "
Abdurrahman Karaaslan	" "

KARTAL İLÇESİ :

Yüksel Kuş	Emniyet Amiri
Cengiz Kayerta	Ekipler Amiri
Hasan Top	Komiser

ZEYTİNBURNU İLÇESİ :

Mehmet Mirza	Emniyet Amiri — Alındı

SARIYER İLÇESİ :

Hikmet Aydın	Emniyet Amiri
Sedat Kuntaş	Baş komiser
Mehmet Gönen	Baş komiser - Gece Edip Nefi Pol-Der.Ekip şefi

ÜSKÜDAR İLÇESİ :
YOK

BAKIRKÖY İLÇESİ :

Muhittin Türkaslan	Emniyet Amiri
Şerife Karaduman	Komiser- Bayan

ŞİŞLİ İLÇESİ :

Recep Ordulu	Emniyet Müdürü Muavini
Necati Karaoğlu	Şube II. Müdürü
Ömer Aktürk	Mali Şube Müdürü

Adalet Partisi İstanbul İl İdare Kurulu Üyesi Tuncer Arabul'un hazırladığı sürgün listesi. Daire içinde görüldüğü gibi Arabul, bu listeye imzasını atmaktan çekinmemiş ve bir devlet görevlisini "Aydınlık grubundan" olmakla suçlamıştır. (Altta bu kısmın büyütülmüş şekli)

Aydınlık grubundan
Ankara'da yetkili, polis
akrabaları var
mutlaka alınmalı
T. Arabul
Toplumdan gelen

Partizanlık yarası

Oral Çalışlar

PARTİZANLIK. Toplumumuzu kemiren, çürüten yaralardan birisi. Gazeteniz Aydınlık bu yaraya da parmak basıyor.

Kış demeden yaz demeden sürgünlere kıyımlara uğrayanlara, her hükümet değişikliğinde yüreklerini işten atılma korkusu saranlara sesleniyoruz.

Bugün başladığımız yazı dizisinde Adalet Partisi il ve ilçe örgütlerinin iktidarı ele geçirir geçirmez hazırladıkları atama ve sürgün listelerini orijinal belgeleriyle göreceksiniz. AP örgütleri Emniyet Müdüründen, Tekel Genel Müdürüne, karakol polisinden, en alt kademede memura kadar değişiklik

(Devamı Sa. 6 Sü.5)

Listelerde adı geçenler şimdi nerede?

Adalet Partisi Üsküdar ilçesi yöneticilerinin hazırladığı terfi listesindeki ve Adalet Partisi İstanbul il yöneticilerinin hazırladığı sürgün listesindeki önerilerin çoğu yerine getirilmiştir.

TERFİ EDENLER

Terfi listesindeki (1) nolu isim Şükrü Balcı şimdi İstanbul Emniyet Müdürüdür, (2) nolu isim Mümtaz Baykal İstanbul Trafik Müdürlüğüne, (3) nolu isim Necati Karaaslanoğlu Antalya Emniyet Müdürlüğüne, çok övülen (5) nolu isim Lütfü Tomuş İstanbul 1. Şube Müdürlüğüne, (6) nolu isim Ali Hikmet Yapar İstanbul Mali Şube Müdürlüğüne, (7) nolu isim 12 Mart'ın ünlü kişilerinden Fahrettin Benli İstanbul 1. Şubeye, (10) nolu isim Muammer Ardıç Beykoz Emniyet Amirliğine, (13) nolu isim Uğur Gür 2. Şube Ekipler Amirliğine, (22) nolu isim Mehmet Keser Adalar Emniyet Amirliğine atanmıştır.

CHP döneminde Hakkari'ye atanan Şerafettin Uslu, Kars'a atanan Remzi Tetik, Urfa'da bulunan Abdullah Tufan, Diyarbakır'a atanan Cemalettin Erdoğan, Hakkari'ye atanan Ekrem Karan tekrar İstan-

(Devamı Sa. 6 Sü.2)

Belge No: 3 AP Üsküdar İlçesinin "kayırma listesi"

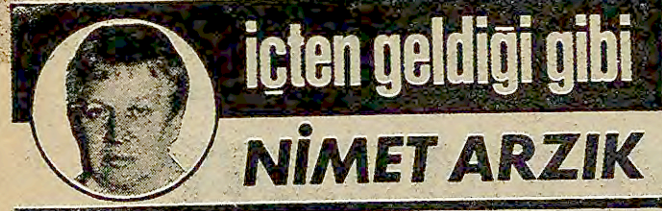
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI : EMNİYET TEŞKİLATI: (El yazısıyla: İlçe Başk.)

1-Şükrü BALCI	Teşkilat bilgisi ve idareciliği ile çok faydalı olduğu tesbit edilmiş olup, teşkilatta görev verilmesinin faydalı olacağı.
2-Mümtaz BAYKAL	Eski Trafik müdürü, Mali şube müdürlüğüne getirilmesinde fayda mülaaza ediyoruz.
3-Necati KARAASLANOĞLU	İstanbul Eski Toplum zabıta müdürü, emniyet teşkilatın da hertürlü görev verilebilir kanısındayız.
4- Sadettin TANTAN	İstanbul Eski Ahlâk zabıta müdürü, Emniyet teşkilatında hareketli bir görev verilmesinde fayda mülaaza ediyoruz.
5- Lütfü TOMUŞ	Kadıköy eski emniyet amiri, 1ci Şube müdür olmasında faydalı olur kanısındayız.
6- Ali Hikmet YAPAR	Halen İstanbul toplum zabıta müdür muavini olup, 1ci şube müdür muavini olmasında fayda vardır.

İçişleri Bakanlığı Devamı: Emniyet Teşkilatı

7-Fahrettin BENLİ	Halen Eğitim şubesinde emniyet amiri, 1ci Şubede görev verilmesi faydalı olur.
8-Ahmet ALTAN	Toplum zabıtası müdür muavini, 1ci şubede görev verilmesi faydalıdır.
9-Zeki ÖZCAN	Halen Üsküdar Emniyet amirliğinde görevli. Çok sağlam bir kişi olup, Üsküdar dahil her mıntıkada her türlü görev verilebilir.
10-Muammer ARDIÇ	Emniyet amiri terfisi gelmiş, yüksek polis ve hukuk fakultesi mezunu olup, halen Üsküdar Emniyet amirliğinde görevli bulunan Muammer ARDIÇ'a Üsküdar dahil olmak üzere her yerde görev verilebilir.
11- Güven OKTAY	Halen toplum zabıtasında Başkomiser, güvenilebilir bir kişi olup istenilen görev verilebilir.
12- Şerafettin USLU	Halen mali şubede Baş Komiser olup, görev verilebilir.
13- Uğur GÜR	İzmit bölge Trafik emniyet amiri, İstanbul da hareketli bir görevin verilmesi faydalı olur.
14- Nazmi İYİBİL	Mesleki bilgisi çok iyi olduğundan ona göre bir görev verilmesinde fayda vardır.
15- İhsan DİNÇER	Başkomiser CHP döneminde Erzincan'a sürgün edilmiş İstanbul'a nakli ile görevlendirilmesi faydalı olur.
16- Remzi TETİK	Başkomiser, Kars veya ağrıya CHP döneminde sürgün olduğundan, yeniden istanbul'a nakli faydalı olur.
17- Abdullah TUFAN	Toplumda emniyet amiri iken CHP döneminde Trafik, oradan Konya ya daha sonra da Urfaya sürgün edilmiş olup, hayatının tehlikede olduğu öğrenilmiştir. Emniyet amiri olarak istanbul'a nakli faydalı olur.
18- Mehmet KALAYCI	Başkomiser, İstanbul Trafikten siirte sürgün edilmiştir. İstanbul'a nakli faydalı olur.
19- İsmet SAMUR	Komser, İstanbul toplumdan Artvin'e sürgün edilmiş olup, İstanbul'a nakli faydalı olur.
20- Cemalettin ERDOĞAN	Başkomiser, İstanbul Trafik 313/12977 sicil nolu Diyarbakır'a tayini çıkmış olup, tayininin bir yıl ertelenmesi istemektedir. Bu isteğinin yerine getirilmesinde fayda vardır.
21- Ekrem KARAN	Polis memuru, Anadolu yakası 2ci şube gündüz ekibinde olup, hakkâriye tayini çıkmış, çok haklı mazereti olduğundanbu tayininin bir yıl ertelenmesini istemektedir.
22- Mehmet KESER	Yeni Emniyet amiri, Bostancı toplum zabıta birlik amiri, olarak görevli bulunan Mehmet KESER'in hertürlü görev verilmesi yararlıdır.
23- Ömer BOZKURT	Yeni Emniyet amiri 3cü Şubede görevli olup, kendisine hertürlü görev verilmesinde fayda vardır.
24- Ataman TAŞDEMİR	Polis memuru, halen 1ci şube güvenlik gurubunda görevli olup, hertürlü görev verilmesinde fayda vardır

Üsküdar İlçesinin hazırladığı terfi listesi. Bu listede ismi geçenlerden büyük çoğunluğu ödüllendirilmiş, bir kısmı ise yeterince AP'ye yararlı görülmeyerek yerinde bırakılmıştır.

Hiç mi ses gelmeyecek basından?

HERKES akıllı uslu, ama hiç mi ses gelmiyecek basından?... Radyo, kapanan dergi ve gazeteleri sayıyor, "süresiz"... Belki uzaktan gördüm bir kaçını bu yayınların. Bir tekini okuyordum: Birikim... Yönetenlerle aynı fikirleri beslememiş olabilirim... Ama kendi çizgisinde, başarılı bir dergiydi...

1) Gözümden birşey mi kaçmış ki (kaçmıştır herhalde), hangi yazı yüzünden kapatıldığını bilmek isterdim.

2) Yani sadece susma özgürlüğümüz var ki, basın hiç ses etmiyor...

—Ah Nimet Arzık'cım... basın akıllı, uslu, basın senin gibi mi?...

—Benim de boynum kıldan ince, hatta kırka yarılmış kıldan, ama şöyle bir hal hatır sorayım dedim, bütün basın namına!

Seçim dedikoduları

Gene Uğur Alacakaptan kendini toparlamış. Gene Muhsin Batur'un durumunu, bir numaralı vatandaşlığa, seçilme şansını tam ve tüm görüyor... İçtenliğine inanmak güç bu durumda; amma...

Ben Batur'u görmüyorum tam ve tüm... görsem çok üzülürüm!

Ben derim ki, bütün yan güçler, ek güçler, Muhsin Batur'a oy atsa... bu kez CHP'liler, "müşkülatlı" oy verirler... Eeee, kulis oyunları bunlar, bilen bilir.

Dönen söylentileri yazmakla yetiniyorum:

Ne çok da söylenti dönüyor şu arada

CHP,MSP'ye, ciddi bir koalisyon teklif etmiş. Onyedi bakanlık teklif etmiş. MSP'nin de, bilmem hangi kanadı, herkes kol kanat gidiyor, "Onyedi bakanlığa, oylarımız kurban" demiş!

İşkembeden atmıyorum bunlar, politik çevrelerde dönen dolaşan, ve "yakınların" çıkardıkları söylentiler...

—17 bakanlık... geriye ne kalıyor CHP'ye?...

Galiba, bu koltuk bölüşünde onaltı bakanlık, ama düşünün ki, "her bir CHP'li bakan, on bakana bedel"... yaa!

Eski havacılar, hem de 12 Mart'ta silme işkence görmüşler, basın mensuplarına telefon sallıyorlar, sanki basın mensuplarının elinde avucunda, tomarla oy pusulaları gizliymiş gibi:

—Ne olur, Muhsin Batur'a atsınız... O sonradan çok üzüldü 12 Mart'a herkes hata yapar...

Neye üzüldü kardeşim?. Hangi hatasının kefaretini ödedi? Ödese ne yazar?.. Hâlâ Selimiyenin, yedi kat dibinde, pantolonları yosun tutmuş soluk çocukları düşünüyorum. Hâlâ Selimiyenin iç avlusunda, ciğerle taşınıp, yakılan kitapları düşünüyorum... Ateş kıvın kıvın yakıyor ğunla kitapların sahifelerini. Kıvrıla kıvrıla yandılar.

—Efendim o bilmiyordu bunları!

—Bilmeyen, başa geçmesin. Belki gene bilmediği şeyler olur!

Bu ne sadakat böyle?.. Neye sadakat? Bu türlü sadakati anlamıyorum ben. Bir de:

Daha layığını söyleseniz... denince, hele tepemin tası atıyor bir daha yerine oturmayacasına... Bence, milletvekili olduktan sonra her politikacı, böyle adaylıklara girsin. Bu yazı bunu söylüyor, ben söylemesem bile.

Kalk mezarından, 12 Mart'ın kurbanı, Hatice Alankuş, kalk, söyle oy vermesinler Muhsin Batura Bütün işkence çekmişler, siz de sesinizi duyursanıza

Ruzin'in sulu boya sergisi

Ruzin Gerçin'in sulu boya resim sergisi, Evrensel Galeriden gelip geçti. Kırka yakın tablo... Ve bütçeleri geniş olmıyan Ankaralılar, kapıştı resmen... taksitle, taksitsiz, tabloları.

Öz özüme düşündüm: Acep, bu kapışmanın nedeni, Ruzin Gerçin'in Avrupa yarışmalarında, sondan beşinci olmamasından mı ileriye geliyor diye. Büyük büyük ödüller almasından mı ileriye geliyor diye...

O taraftı, belki azıcık Dış İşleri Bakanlığı mensuplarını etkiler... Yoksa, ekmeğinden, katığından, bir tablo almak için, kesesi niçin etkilesin?...

Tablolar, çarpıcı değil, dürüst, titiz bir çalışmanın ürünü. İnce ince çalışılmış detay üstünde.. Dürüst çalışmanın taktir edildiğine seviniyor insan!..

Tanıdığımda, Ruzin Gerçin, hem evli, hem seramikçiydi. ..Şimdi evli değil ve resimli bir özgürlüğe ayak atmış. Seramikten de, resme geçmiş. İç mimarmış bir zamanlar. Bütün bu birikimler, tablolarında da yansıyor...

Daha uzun sergilenmesini isterdik, ama Evrensel Galeri, yasak savar gibi resim sergiliyor. Sergiler üst üste biniyor, biri indirilirken biri bindiriliyor...

Onun için, rahat rahat uğrayamıyoruz, bir kez, iki kez, üç kez, sergileri içimize sindirmek için!

Ama Ruzin'inki başarılı bir sergiydi.

Hızlandırılmış eğitimin kurbanları

Başka branşların, temsilcilerini görmedim. Hızlandırılmış eğitimin kurbanlarından söz ediyorum.

Ben, bu yıl Gazi Eğitimden diploma alacak ve Türkiye'nin her tarafına dil öğretmeğe salınacak kişileri gördüm ve görüyorum dehşetle! Şimdilik, sadece kendileri hızlandırılmış eğitimin kurbanları. Yarın, Bütün bir kuşak, hızlandırılmış eğitimin kurbanı olacak, ne haber?

—İyi haber!

Karışma dikiip, ebleme çış laflar etmeyin.

Biliyormusunuz, bu dil öğretenler, öğrendikleri dilde:

—Sizi ziyaret ettim, demesini bile bilmiyorlar.

—Abartma

—Yok canım, abartmıyorum hele deneyin!

—Bir comment ça va çekin onlara

Ellerine en basit bir metin tutuşturun, anlamını isteyin...

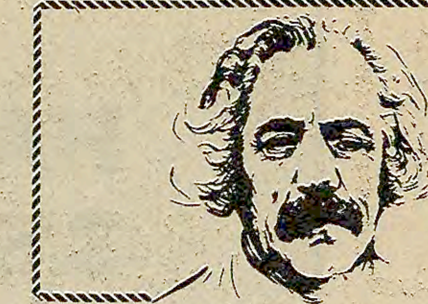
Bunlar, öğretecek, bunlar yetiştirecek, diyorum, ilk kurban kendileri, Sonradan bütün bir kuşak, sonradan gelecek kuşaklar!

—Yahu ben size sorsam, yanıtlayabilir misiniz?...

—Bir zamanlar, Gazi Eğitim, kendine göre, pek ala dil bilen, Tahsin Saraçları, Mukadder Sezginleri yetiştirmedi, şimdi hangi fakülte ağında da, böyle ortaya, kurban kesecek kurbanlar salıyor?...

—Önce git bunu dostun Necdet Uğur'a sor...

—Yani siz iyi söylediniz. Gidip sorayım! Ama kırk kılıf bulur!

PAZARTESİ DENEMELERİ

İsmet Zeki EYUBOĞLU

DÜŞÜNCEYE SAYGININ, ÖZGÜRLÜĞE, BAĞIMSIZLIĞA İNANCIN KALKTIĞI YERDE YALANIN GÜÇLENDİĞİ GÖRÜLÜR. BÜTÜN ÇIKARCI, SÖMÜRÜCÜ, TUTUCU ÇEVRELER YALANA DAYANIRLAR. BUNUN EN AÇIK ÖRNEĞİNİ ULUS YÖNETİMİNİ ELE GEÇİRMEK İSTEYEN, GEÇİRİP BIRAKMAK İSTEMEYEN KİMSELERDE, ÜLKEMİZDE GÖRMEKTEYİZ.

YALAN

YALANIN BİR BAŞARI ARACI OLDUĞU YERDE BÜTÜN AKTÖRE (AHLAK) DEĞERLERİ YÜRÜRLÜKTEN KALKAR. YALANIN ARKASINA SIĞINANLARDA SAĞDUYU, DOĞRULUK, ERDEM ARAMAK ÖLÜDEN YARDIM UMMAYA BENZER. ONLAR YAŞAYAN, DOLAŞAN, BÜTÜN İNSAN DEĞERLERİNDEN YOKSUN, YALNIZ KENDİ ÇIKARLARINI DÜŞÜNEN YARATIKLARDIR. KİŞİ ALÇALDIKÇA KENDİNİ TERSİNE ÇEVRİLMİŞ BİR KUYUNUN DORUĞUNDA SANIR. BU DURUMDA YALANIN BİR GERÇEK NİTELİĞİNE DÖNÜŞTÜRÜLMESİ DE KOLAYLAŞIR.

KENDİNE güvensizliğin başlıca sığınağı yalandır. Yalan söyleyen kişi başının içinde oluşan boşluğu doldurmak için gerçekleri saptırmaktan başka çıkar yol bulamaz. Yalanın geçer akçe olduğu yerde uygarlık, uygarlığın egemen olduğu ortamda yalan tutunamaz. Gelmiş geçmiş dinler, inanç kurumları içinde yalana geçerlik tanıyanı yoktur, buna karşılık din savunucularının çoğu yalancıdır, savundukları büyük bir çelişki içindedir. Düşünceye saygının, özgürlüğe, bağımsızlığa inancın kalktığı yerde yalanın güçlendiği görülür. Bütün çıkarcı, sömürücü, tutucu çevreler yalana dayanırlar. Bunun en açık örneğini Ulus yönetimini ele geçirmek isteyen, geçirip bırakmak istemeyen kimselerde, ülkemizde görmekteyiz. Belli bir öğrenim görmek, önemli bir bilim sanı kazanmak yalanı, yalancılığı ortadan kaldırmaz, aydınlanmamış yörelerde ona olanak sağlar.

Yalanla ilgili bu girişten sonra üzerinde durmak istediğimiz konuya, televizyonda, radyoda yöneticilerin sürdürdükleri konuşmalara gelelim. Bu konuşmacılar sıradan kimseler değiller, ülke yönetiminde sorumlu, en yüksek aşamada bulunan yetkililerdir. Bugün ülkemizde geçim olanakları en aşağı düzeye inmiş, can güvenliği, gelecek güvencesi, yaşama gücü kalmamıştır. Kimse ne olacağını, hangi kıyıda, kimlerin kurşunlarıyla öldürüleceğini, canını kurtarmak için kime sığınacağını, kimden kime yakınacağını bilmiyor, bilemiyor. Kimse evinden korkusuz, güvenle çıkamıyor. En uzak yörelerden İstanbul'un, Ankara'nın göbeğine değin duvarlara, ağaçlara, kayalara, anıtlara, kimi taşıt araçlarına, yollara yazılan yazılara aldıran yok. Onları kimlerin yazdıklarını, kimlerin sildiklerini sorup soruşturan yok. Mutlu azınlığın dışında evine günü gününe yarım kilo et alabilecek yiğidi gören var mı? Türkiye hayvan ülkesidir et yiyemeyiz, Türkiye tarım ülkesidir kuru soğan seksen, domates yüz liradır. Türkiye'nin üç yanı denizle çevrilidir balık yiyenin alnını karışlarlar. Türkiye Demirel başa geçince mutluluğa, bolluğa kavuşmuştur denir oysa boğazlanan gençlerin sayısı kesilen koyunlardan çoktur. Türkiye Sayın Başbakanın deyimiyle, "Nurlu ufuklara doğru ilerliyor", oysa yakıt yok, evde ışık yok, su yok, karanlıktan sokağa çıkamıyoruz.

Yurdumuz sarsıntılı günler geçiriyormuş, dört yanımız sıcak savaş ortamına giden olaylarla çevriliymiş. Peki bu üzücü, korkutucu, kaygılandırıcı olaylar karşısında "Türk gençleri milliyetçidir, en büyük yıkım komünizmdir" gevelemesinden başka yapacak iş yok mu? Efendim komünizm aile düşmanıymış, düşünce özgürlüğünü, yaşama yetkisini, kazanç gücünü ortadan kaldırırmış. Peki bunları söyleyenlerin görevde bulundukları şu aylarda ülkemizde geçimini sağlamak için yol kıyılarında "müşteri" bekleyen kadınlar, onlarla dolup taşan oteller, günden güne sayıları artan dilenciler, varlıklı çapkınlara satılan daha çocuk denecek yaşta kızlar, sorumluların gözleri önünde sigara kaçakçılarının araç olarak kullandıkları küçük çocuklar aile sevgisinin, bağımsızlık tutkusunun, özgürlük bilincinin, din duygusunun yoğun örnekleri midir? Kim çalışıyor, kim kazanıyor, kim yiyor, kim sürünüyor, kim yaşıyor yurdumuzda?

Yeryüzünde adı duyulan yönetimlerin en korkuncu, en kötüsü bile egemen olduğu ülkeyi bizim şu birkaç aylık durumumuza düşürmemiştir. Gene yeryüzünün en geri ülkelerinde bile yetkililer uluslarına böylesine katı yalanlar söylememişlerdir. "Nerede mazot yoksa bildirin tanker göndereyim", "Nerede ışık yoksa söyleyin aydınlığa boğayım", "Nerede odun, kömür yoksa duyurun yaratayım", "Nerede kargaşalık, kan dökme, vurgun, soygun, yol kesme varsa söyleyin orayı mutluluk ülkesi yapayım" sözlerinin, yalanlarının arkasından kuru fasülye seksen lira, patates altmış-yetmiş lira, et üçyüz lira, nohut elli-altmış lira, süt, yoğurt öyle, iki ay bile dayanmayan bir çift ayakkabı ikibin beşyüz-üçbin-dörtbin lira. Bütün bu aşırı yükselişler karşısında alabildiğine ucuzlayan, bolluğundan geçilmeyen yalnız sorumluların, en yüksek görevlerde bulunanların ağızlarından oluk oluk dökülen yalan. Doğada insanları yalanla doyurup yalanla yaşatabilecek bir yönetim, bir güç bulunsa Demirel Türkiyesinin mutluluklar ülkesine dönüşeceğinden kimsenin kuşkusu olmasın. İki buçuk yıldır "Anarşinin kökünü ancak AP hükümeti kazıyabilir" diyenlerin gücü bugün Beyazıt Meydanındaki yazıları silmeye yetmiyor.

Dahası var, yıllardır düşünce özgürlüğünden, baskıdan, basın özgürlüğünden yakınanlar, işbaşına gelir gelmez kağıdın alış ederini (fiyatını) aşırı ölçüde yükselterek, Türk parasının değerini Batı patronlarının buyruklarına uyup alabildiğine düşürerek okuma olanağını bile ortadan kaldırdılar. Bugün komünizm umacılığı örtüsü altında uygarlıkla ilgili ne varsa yok ediliyor, Neron'un, Caracalla'nın Romasında, Haccac-i Zalim'in ülkesinde bile görülmemiş kıyımları yaşıyoruz. Öğretmenler, işlerine gelmeyen, yalanı sevmeyen görevliler sürülüyor, devlet kurumları "parti çiftliği" durumuna getiriliyor, eli kanlılar, gözü dönmüşler, silah kaçakçıları, banka soyguncuları yüksek görevlere getiriliyor, bunun adına da "demokrasi" deniyor.

Yalanın bir başarı aracı olduğu yerde bütün aktöre (ahlak) değerleri yürürlükten kalkar. Yalanın arkasına sığınanlarda sağduyu, doğruluk, erdem aramak ölüden yardım ummaya benzer. Onlar yaşayan, dolaşan, bütün insan değerlerinden yoksun, yalnız kendi çıkarlarını düşünen yaratıklardır. Kişi alçaldıkça kendini tersine çevrilmiş bir kuyunun doruğunda sanır. Bu durumda yalanın bir gerçek niteliğine dönüştürülmesi de kolaylaşır. Şu birkaç aydır dökülen kanların, yıkılan ocakların yarattığı tedirginlik bir savaşınkinden az değildir.

Yalanın kaynağı kişinin kendini bilmeyişi, önemli bir görevdeyse çevresine, içinde bulunduğu topluma değer vermeyişi, gerekli saygıyı göstermeyişidir. Saygı bir insan değeridir, anlaşılması için belli bir eğitimden geçmeyi gerektirir. Kendini bilmeyenin başkalarına saygı göstermesi, erdemin değerini kavraması olanaksızdır. Toplum yönetiminde başarı önce kendini, sonra yöneteceği toplumu, onu oluşturan bireyleri bilmeyi gerekli kılar. Toplum yönetiminde doğruluk, olgunluk başkalarının yanlışlarını, eksiklerini sayıp dökmek değil, verdiği sözü yerine getirmek, kınadıklarının düştüğü yanılgılara düşmemektir. Oysa bizim toplumumuzda yönetim gücü çıkara dayandığından suçu başkalarına yüklemek başarı sayılır boyuna. Halkımızın bir kesimi yalana öylesine alıştırılmış ki, çıkarcılara, doğruyu bildiren yeni bir Tanrı buyruğu bile gönderilse ona da kuşku ile bakar.

Bugün, sorumluların, yöneticilerin, şu ülkeyi "nurlu ufukların" aydınlığında mutluluğa ulaştıracaklarını söyleyenlerin yararlandıkları tek dayanak halkımızın ülke sorunlarına yabancı kalışıdır. Yeryüzünde olup bitenler şöyle dursun, komşu illerdeki toplum olaylarını, üretim-tüketim sorunlarını bile yeterince değerlendirecek durumda değildir halk çoğunluğu. Çağın gidişini, sorunlarını, yöneticileri eleştirecek nitelikte bilemiyor. Sorumluların yalanlarını anlatmak, elle tutulurcasına göstermek için bütün ülke halkını bir yere toplama olanağı da yoktur. Halk televizyondan, radyodan söylenenleri gerçek sanıyor, öyle gerçek sanıyor ki, onların yalan olduğunu söyleyenlere inanamıyor. En yüksek görevlerde bulunan yöneticilerin böylesine büyük yalanlar söyleyeceklerini, özellikle seçim gezilerinde, Kuranı öpe öpe dudakları nasırlaşan bir yetkilinin Kuranla yalanı biraraya getirebileceğini düşünemiyor.

İşbaşına gelinceye değin düzeni en kısa sürede sağlayacağını söyleyenler, "Bir avuç bozguncuya ülkeyi bırakmayız" diyenler dört ayda bin beşyüz kişinin öldürüldüğünü, Kurtuluş Savaşının dört aylık dönemlerinden birinde bile bu sayıda insanın ölmediğini neden söylemiyorlar halkımıza? Yalanın kahramanı olmak kolay, doğrunun eri olmak çok güçtür. İkinci Dünya Savaşı yıllarında bile ne böyle sıkıntılı günler yaşadık, ne de böylesine bol, böylesine ucuz yalanları duyduk. Neylersin, "Yalancının mumu yatsıya dek yanar" atasözündeki gerçeği yatsı geçti, sabaha değin beklemekten başka elden ne gelir?

OLAYLAR/SORUNLAR/GÖRÜŞLER

PARTİZANLIĞA SÜRGÜNLERE VE KIYIMLARA KARŞI MÜCADELEMİZ SÜRECEKTİR

Feyzullah Öztürk
Memurlar Derneği (Mem-Der)
İstanbul Şubesi Başkanı

İSTANBUL PTT şehirlerarası ve milletlerarası servislerinden 55, paket postanesinden 17 kişinin sürülmesiyle, Ankara'dan sonra İstanbul'da da toplu sürgünler başlatıldı. 20 Nisan 1980 tarihli gazeteler Gördes'te Kaymakam dahil, bütün memurların sürüldüğünü yazıyor. 1980 Mart ayı bilgilerine göre Danıştayda halen 27 bin memur ve öğretmenin müracaatı bulunuyor. Sadece bunlar bile Türkiye'nin MC hükümetlerinden bu yana, en geniş çapta memur sürgünlerinin yaşandığı bir dönemde bulunduğunu gösteriyor.

Demirel iktidara geldiğinde devlet dairelerinden anarşistleri temizleyeceğiz, bölücüleri işten atacağız larlarının arkasından geniş çaplı bir öğretmen kıyımına girişti. Daha sonra da Ankara'da bakanlıklardan başlayarak büyük memur kıyımını başlattı. Kıyım ve sürgünlerin en yoğun olduğu yerler, Sağlık ve Sosyal Yardım, Milli Eğitim, Gümrük ve Tekel, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Ulaştırma Bakanlıkları ve bağlı kuruluşlardır. Her iktidar buralara kendi militanlarını doldurup arpalığı haline getirmeye çalışıyor. KİT'ler yıllardır partizanlığın en doruk ta bulunduğu kuruluşlar haline geldi.

İşbaşına gelen her iktidar kendi partisinden olmayan memurları sürerek kendi kadrolarını devlet dairelerine yerleştiriyor. Aileler parçalanıyor, binlerce, onbinlerce insan mağdur ediliyor. Kendi görüşünden olmayana yaşama hakkı tanımayan, ekmek cezasına çarptıran bu zihniyet işyerlerinde huzuru bozarak anarşiyi körüklüyor.

Demirel'in iktidara gelmesiyle birlikte faşist komandolar 7 bakanlıkta yuvalanmaya başladılar. İşbaşına gelirken anarşiyi önleyeceğiz nutukları atanlar, kendi elleriyle faşist obaların kurulmasına olanak sağlayarak, en azılı cinayet şebekesiyle işbirliği halinde devlet dairelerinde huzuru ortadan kaldırıp anarşi körüklüyorlar.

Memur kıyıcılar son günlerde yeni bir moda çıkardılar. Nerede sürgün başlatmak istiyorlarsa asılsız iddialar öne sürüp kamuoyu yaratmaya çalışıyorlar. Arkasından gerici iktidar basını, basıyor yaygarayı, devlet dairelerine anarşistler dolmuş, elektrik şartelleri bölücülerin elindeymiş, telefonlar dinlenip, mektuplar açılıyormuş vb. peşinden sürgünler başlatılıyor. Sürgünlerden nasibini ilk alanlar da yasal derneklerin üyeleri ve yöneticileri oluyor. Faşist canileri yakalamayan, hatta bir bir cezaevlerinden salıverenler, memur derneklerini kapatarak, üyelerini sürerek anarşiyi önleyeceklerini sanıyorlarsa aldanıyorlar. Çünkü yasal memur dernekleri anarşiye karşı mücadele ederek memurların haklarını, ülkemizin bağımsızlığını savunuyorlar. Memur derneklerinin yönetici ve üyelerini sürenler "Grevli, toplusözleşmeli, sendika hakkı" mücadelemizi durduramayacaklar. Buna 12 Mart faşistlerinin gücü yetmedi, Demirellerin, Türkeşlerin gücü de yetmeyecek. Dernekleşme Anayasal hakkımızdır ve bu hakkın elimizden alınmasına memurlar, memur örgütleri ve Türkiye halkı sessiz kalmayacaktır.

PTT'de başlatılan sürgünler de haklarını savunan memurları, dernek üyelerini hedef alıyor. Ulaştırma Bakanı Hüseyin Özalp'in basına açıkladığı iddiaların ardından başlayan sürgünler, Telefon Başmüdürü İrfan Süzek'in "sorununuz var mı" sorusuna cevap veren memurlar, paket postanesinde maceracıların afiş asması üzerine MHP yanlısı müdür yardımcısı tarafından suçlu diye ihbar edilerek gözaltına alınan memurlar hep sürüldüler. Şehirler ve milletlerarası servislerde çalışan memurların çoğunluğu öğrencidir. Küçük merkezlere sürülmekle ya işi, ya da okulu bırakma durumunda kalmışlardır, ve açıkça istifaya zorlanıyorlar.

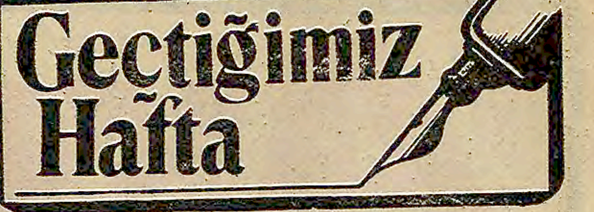
İçişleri Bakanlığı memurların dosyalanması emrini verdi. Böylece anarşik olaylara karışan memurları tespit edeceklermiş. Biz cinayet işleyen, terör eylemlerine katılanlar kim olursa olsun cezalandırılmasından yanayız. Ancak bu uygulama sonucu şu veya bu nedenle karakola, sıkıyönetime gidip suçsuzdur denilerek serbest bırakılan memurların da sürüleceği veya işten atılacağından endişe ediyoruz. Nitekim paket postanesinde son sürgünler bu nedenle yapıldı. Amaç cidden anarşistleri tespit ederek uzaklaştırmak değil, faşist militanları işe almak için yurtsever memurları tedirgin etmektir.

Partizanlıkla, sürgün-kıyım politikasıyla ne anarşiye karşı mücadele edilebilir, ne de iş verimi sağlanabilir. Memurlar üzerinde polemik yapanlar, onbinlerce insanı sürgüne yollayanlar yüzbinlerce memurun nefretini kazandı. Memurları açbilaç yaşamaya mahkum eden, haklarını almak isteyen memurları süren, hâlâ memurları kapıkulu, köle gören zihniyet iflas etmiştir.

Kimsenin onbinlerce memurun ekmeği ile oynamaya, memur ailelerini parçalamaya hakkı yoktur. Bütün memurlar, memur dernekleri yurdumuzun esenliğinden yana olan herkes kıyım ve sürgünlere karşı çıkmalıdır.

PTT çalışanları yıllardır keyfi baskılara, haksızlıklara karşı yiğit mücadeleler vererek memur kitlesi içinde saygınlık kazanmıştır. Bugün de kıyım ve sürgünlere karşı yasal haklarını sonuna kadar örgütlü bir şekilde savunarak ülke ve memur düşmanlarının yakasını bırakmayacaklardır.

Kıyım ve sürgünlere karşı direneceğiz. İstanbul'da memur kıyıcıları meydanı boş bulamayacaklar, yaptıkları her sürgünü her yolsuzluğu, her kıyımı teşhir ederek mücadelemizi sürdüreceğiz.

1 Mayıs kutlanamaz hale geldi

Geçtiğimiz hafta kamuoyunun ilgisinin yoğunlaştığı konuların başında 1 Mayıs geliyordu. Moskova yanlısı grupların ve maceracıların yıllardır bu günü bir kargaşalık vesilesi bilerek yurdun pek çok yerinde terör havası estirmeleri ve bunu fırsat bilen Demirel iktidarının, daha 1 Mayıs'tan çok önce anti-demokratik bir yasaklamaya gitmesi sonucunda, işçi sınıfının bu birlik ve dayanışma günü, bu güzel bayramı kutlanamaz hale geldi. Birkaç gün önceden başlayan bombalama, silahlı çatışma gibi eylemler ve buna karşılık alınan görülmemiş yoğunluktaki askeri önlemler ve yasaklamalar nedeniyle 1 Mayıs günü, başta üç büyük kent olmak üzere, birçok şehirde miting alanları boş kaldığı gibi, halk neredeyse sokağa çıkamadı. DİSK'in düzenlediği tek miting olan Mersin mitinginde ise meydanın geçen yıllarda olduğu gibi yine Moskova yanlılarının gösterisine terkedildiği görüldü.

MİSK'İN IRKÇILIK MİTİNGİNDE KİMLER VARDI?

Geçtiğimiz hafta bir diğer önemli gelişme de, MHP yanlısı MİSK'in Kayseri'de düzenlediği ırkçılık mitingi idi. 1944'teki ırkçı tutuklamasının yıldönümü nedeniyle MHP'lilerin "Türkçülük günü" adını verdikleri 3 Mayısa denk gelen mitingi, MHP, "anti-komünist bir gövde gösterisi" olarak ilan etti. Vali Babür Ünsal'ın atandığı günden bu yana açıkça MHP yanlısı bir tutum takınması ve halk üzerinde görülmedik baskılar uygulaması nedeniyle, özel olarak miting yeri seçilen Kayseri'ye, MHP'liler günlerce komando yığdılar. Gerek Kayseri'de eskiden beri yuvalanan komandolar, gerekse miting nedeniyle dışarıdan getirilenler, miting öncesinde halk üzerinde büyük bir terör estirdiler. İşçileri zorla MİSK'e üye olmaya zorladılar. Mitinge katılmayan işçileri işten attırmakla tehdit ettiler. Duvarlara "kızıl kelle avcıları geldi" gibi sloganlar yazdılar. Buna Kayseri Valisinin miting öncesi baskıları da eklendi. 3 Mayıs mitingi öncesinde üç yurttaş polis kurşunlarıyla öldürüldü. Mitinge iki gün kala ise, halka gözdağı vermek isteyen polisler, TİKP Kayseri il binasına baskın yaparak, 100 kadar TİKP taraftarını gözaltına aldılar.

Mitingin en önemli ve Demirel hükümetinin tutturduğu rotayı gösteren yönü de, bazı bakanların, "Hükümeti ve Adalet Partisini temsilen" ırkçıların yanında yer alması oldu. 1 Mayıs kutlamalarına yasak koyarak, anti-komünist demeçleri arka arkaya sıralayarak, bütün solcuları açıkça düşman ilan eden ve halka meydan okuyan Demirel, kendisini ırkçılık mitingine davet eden MİSK heyetine, "Memnun oldum, gelirdim ama, çok işim var. Yerine bakanlarımı gönderiyorum" diyordu.

ABD OPERASYONU VE VANCE'IN İSTİFASI

Doksan kişilik bir ABD komando birliğinin, Tahran'daki ABD Büyükelçiliğindeki rehineleri kurtarmak için önceki hafta giriştiği başarısız operasyonun yankıları sürerken, ABD yönetimi, Dışişleri Bakanı Cyrus Vance'ın, müdahale girişimini onaylamayarak, operasyon öncesinde istifa ettiğini açıkladı. Vance'ın yerine, eski ABD Başkan Yardımcısı adaylarından Edmund Muskie getirildi. Bu atama, Demokrat Parti içinde bir dengenin oluşturulması olarak yorumlandı. Carter, Vance'ın beklenmeyen istifası sonucu "kırılan" parti içindeki "Güvercinler" kanadını, böylece hoşnut etmeyi düşünmüş olmalıydı.

KAFTANCIOĞLU CİNAYETİ AYDINLANIYOR

Nisan ayı başlarında, komandolar tarafından evinden çıkarken yaylım ateşine tutularak katledilen TRT Prodüktörü ve Yazar Ümit Kaftancıoğlu'nun katillerinden birinin, Piyangotepe katliamını gerçekleştiren ve Profesör Ümit Doğanay'ı da öldürdüğü belirlenen Ali Bülent Orkan olduğu ileri sürüldü. Cinayetin en yakın görgü tanıklarının ifadelerine dayanılarak ressam arkadaşlarımız tarafından eşgali çizilen katilin temsili resminin Ali Bülent Orkan'a tıpatıp benzediği görüldü. Nitekim, tanıklar daha sonra Orkan'ın fotoğrafına da bakarak, "katil budur" dediler. Orkan, önemli kişileri öldürmekle görevli TİT (Türkçü İntikam Tugayı) adlı cinayet örgütünün üyesi.

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2			■	■					■			
3						■			■			
4				■					■	■		
5		■		■							■	
6					■	■						■
7						■	■		■			
8		■							■			

SOLDAN SAĞA: 1) TİKP Genel Başkanının adı soyadı. 2) Vahşi hayvan barınağı-Uzak-Eski bir medeniyet 3) Toprak veya su altına yerleştirilen patlayıcı madde-Devlet Ana romanının yazarının baş harfleri-Kirli. 4) Olumlu durumu yansıtan bir sözcük-Krşlık bir giyim eşyası-Tersi müzikte dur işareti. 5) Tersi diğerleri anlamında bir sözcük 6) Gerçek-Yetenekli, becerikli 7) Ağaçlarla kaplı geniş alan-Geniş olmayan. 8) Hazırlık niteliğinde olan-İsyan eden.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Bulgaristan Halk Cumhuriyetinin kurucusu . 2)Tasdik-Asker. 3) İstemediğimiz bir şeyin tekrar etmesi karşısında hayretle söylediğimiz bir sözcük. 4) Tersi durum. 5) Suyun çıktığı yer-Tersi çinkonun simgesi. 6) Tersi bir nota-Boru sesi. 7) Sayı. 8) Ekonomik. 9) Olur anlamında bir sözcük. 10) Elbiselerimizin içine bir şey koymaya yarayan parçası-Bir çeşit çivi. 11) Tersi genellikle aynı tipte yapılan konut topluluğu-Tersi bir emir. 12) Tersi argoda yok anlamına gelir-Tersi iridyomun simgesi.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	U	L	U	S	L	A	R	A	R	A	S	I
2	L	A	M	İ	■	İ	S	K	E	■	T	M
3	U	R	A	N	U	S	■	A	N	K	O	R
4	B	İ	R	G	İ	■	A	D	■	E	P	E
5	A	M	■	A	S	A	L	E	T	■	A	N
6	T	A	■	P	■	D	E	M	■	O	J	E
7	L	■	S	U	R	E	T	İ	■	S	■	N
8	İ	M	A	R	E	T	■	K	R	İ	S	■

Aydınlık

Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ
Kuruluş yılı: 1921

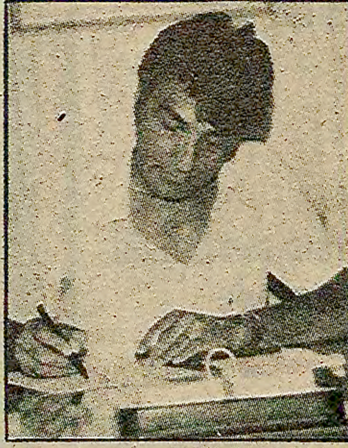
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PAZARTESİ 5 MAYIS 1980

10 LIRA

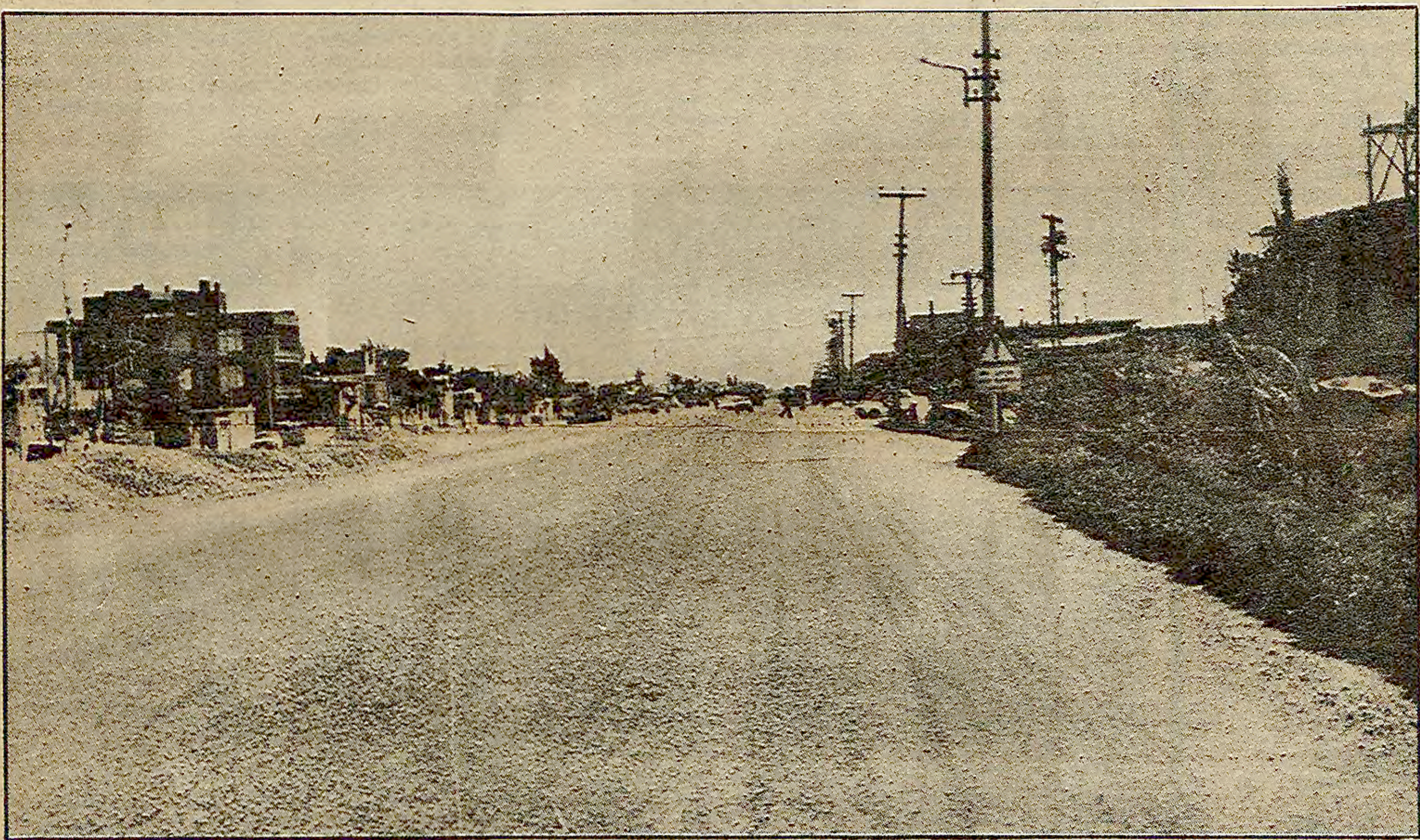
Albay'ı öldüren silah, Yurdakul ve Güllüoğlu cinayetlerinde de kullanılmıştı

■ Üç kişinin öldürülmesinde kullanılan silahın aynı olması, cinayetlerin aynı örgüt tarafından işlenildiğini ortaya çıkarıyor

Üçü de aynı silahla öldürüldü
Komandolar tarafından geçtiğimiz yıl öldürülen Adana Emniyet Müdürü Yurdakul (solda). Kahramanmaraş katliamı davası avukatlarından Halil Güllüoğlu (ortada) CHP Adana İl Başkanı ve yine Kahramanmaraş davası müdahil avukatlarından Ahmet Albay (sağda) Demokrat kişilikleri ile tanınan Yurdakul, Güllüoğlu ve Albay, sık sık tehdit ediliyorlardı. Nitekim, arka arkaya komando kurşunlarına hedef oldular.

Adana'daki 3 suikastte de aynı tabanca kullanıldı

Dokuz yurttaşın öldürüldüğü NATO Yolu diye anılan Adana-Mersen karayolu. Tarsuslular kenti ortasından ikiye bölen bu yol üzerinde daha önce kasisler açmışlardı. Araçlar bu noktaya geldiklerinde yavaşlamak zorunda kalırlar diye. Ama Başbakanlık yukardaki fotoğrafta da görüldüğü gibi, "20 gün içinde üst geçit yapılacağına dair" söz vererek kasisleri temizletti. Ve bu 20 günün yarısı şimdiden doldu. Ama geçitten eser yok. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul, Avukat Halil Güllüoğlu işe giderken, CHP İl Başkanı Ahmet Albay evine dönerken öldürülmüşlerdi.

ANKARA(ÖZEL)
ADANA Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul, önceki gün ölen CHP Adana İl Başkanı Ahmet Albay ve Kahramanmaraş davası avukatlarından Halil Güllüoğlu'nun öldürülmesinde kullanılan silahlardan birinin aynı olduğu saptandı. Olay balistik inceleme sonucu anlaşıldı. Üç kişinin öldürülmesinde kullanılan silahın aynı olması, cinayetlerin aynı örgüt tarafından işlendiğini ortaya çıkarıyor. Üç cinayetin diğer bir benzerliği de Cevat Yurdakul ve Avukat Halil Güllüoğlu'nun işe giderken, Ahmet Albay'ın ise evine dönerken aynı şekilde öldürülmesi.

CEVAT YURDAKUL'UN ÖLDÜRÜLMESİ OLAYI

Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul 29 Eylül 1979 günü sabah 8.30'da makam arabası ile işe giderken Atatürk Caddesinde otomatik silahlarla taranarak öldürülmüştü. Olayda Cevat Yurdakul'un kayınpederi Muhammet Önel ve şoförü Ethem Kutbaba yaralanmış, kerestecilik yapan

(Devamı Sa. 6 Sü.3)

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı olaylarla bir ilgisi olmadığını açıklamıştı

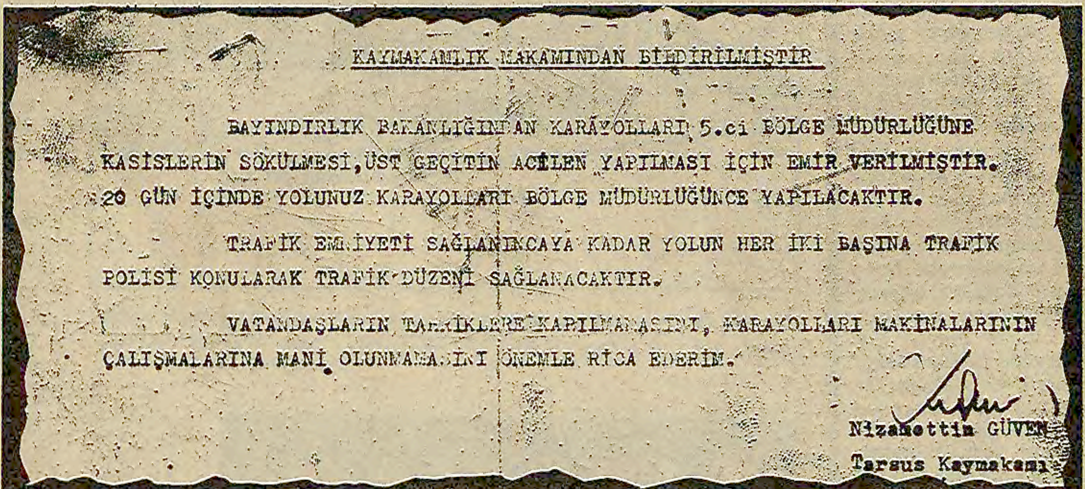
Tarsus katliamının sorumluları hâlâ ortada yok

■ Kaymakam, Başbakanlığın emriyle sökülen kasislerin yerine 20 gün içinde üst geçit yapılacağına dair söz verdi.

HABER MERKEZİ
TARSUS'ta 22 Nisan günü 9 yurttaşımızın öldürülmesiyle sonuçlanan olayın üzerinden 12 gün geçmesine rağmen hükümet katliam ve sorumluları hakkında bir açıklama yapmıyor. Hükümet susarken Adana Sıkıyönetim Komutanlığı bir açıklama yaparak "Tarsus'ta meydana gelen olaylarla hiç bir ilgilerinin olmadığını" belirtti. Adana Sıkıyönetim Komutanlığı bildirisinde şunlara yer verdi:

"Sıkıyönetim Komutanlığı bölgesinde bugüne kadar meydana gelen olaylarda, görevleri sadece kendi halkının can güvenliğini ve huzurunu korumak olan askerine ve polisine, kadınların ve polislerin arkasına sığınarak, kahpece ateş eden terörist ve anarşistlere karşı güvenlik kuvvetleri masum halkına zarar

(Devamı Sa. 6 Sü.1)

KAYMAKAMLIK MAKAMINDAN BİLDİRİLMİŞTİR

BAYINDIRLIK BAKANLIĞINDAN KARAYOLLARI 5.ci BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNE KASİSLERİN SÖKÜLMESİ,ÜST GEÇİTİN ACELEN YAPILMASI İÇİN EMİR VERİLMİŞTİR. 20 GÜN İÇİNDE YOLUNUZ KARAYOLLARI BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNCE YAPILACAKTIR.

TRAFİK EMNİYETİ SAĞLANINCAYA KADAR YOLUN HER İKİ BAŞINA TRAFİK POLİSİ KONULARAK TRAFİK DÜZENİ SAĞLANACAKTIR.

VATANDAŞLARIN TAHRİKLERE KAPILMAMASINI, KARAYOLLARI MAKİNALARININ ÇALIŞMALARINA MANİ OLUNMAMASINI ÖNEMLE RİCA EDERİM.

Nizamettin GÜVEN
Tarsus Kaymakamı

26 Nisan 1980 Cumartesi

Kurucusu Kemal Tursunbay

Telefon : 1682

Tarsus

DEMOKRASİNİN BEŞİĞİDİR

Kıran da olsa kırıl, düş fakat eğilme sakın
Tevfik Fikret

Çevre Yolundaki Kasisler Dün Başbakanlık Emri İle Söküldü

Mahalle halkı ile görüşen ilçe yöneticileri (Üst Geçit)in kısa zamanda yapılacağını söylediler

Öğrencilerin boykotu yüzünden şehrimiz

Tarsus'ta olaylara neden olan yolun üzerindeki kasisler Başbakanın emri üzerine söküldü. Yurttaşlar mahallelerin arasından geçen yolun üzerine bazı yerlerde kasisler yaparak vasıtaların yavaş geçmesini sağlamışlardı. Son olaylardan önce de vatandaşlar yola kasis yapmak istemişlerdi. Başbakanın emri üzerine sökülen kasislerin yerine Tarsus Kaymakamı 20 gün içinde üst geçit yapılacağını söyledi. Mahalle halkı üst geçit yapılmadan yoldaki kasislerin söktürülmesinin yeni kazalara ve yeni olaylara yol açmasından endişe ettiklerini ve hükümetin tutumunu anlayamadıklarını belirttiler.

Antalya'da avukatın evini basan saldırganlar eşini öldürdüler

* Avukat Mukarrem Erdoğdu ve 6 yaşındaki çocuğu ağır yaralı
* Ovacık Kaymakamı ile Belediye Reisi aramada çıkan kavgada ikisi de yaralandı.

HABER MERKEZİ
ANTALYA Barosu avukatlarından Mukarrem Erdoğdu'nun evine yapılan baskında eşi Nahil Erdoğdu öldürüldü, Mukarrem Erdoğdu ve 6 yaşındaki çocuğu ağır yaralandı.

Cumartesi akşamı saat 23.00 sıralarında kimlikleri belirlenemeyen üç katil,avukat Mukarrem Erdoğdu'nun evine silahlı baskın düzenlediler. Olay sırasında avukatın eşi öldü, Mukarrem Erdoğdu ve çocuğu Çağlayan Erdoğdu

(Devamı Sa. 6 Sü.4)

Prof. Dr. Bedii Gorbon öldü

İSTANBUL (AA)
İSTANBUL Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Karın Cerrahisi Kürsüsü Başkanı ve Türkiye Kanser Vakfı kurucularından Prof. Dr. Bedii Gorbon öldü.

Uzun süredir kanser tedavisi gören Prof. Dr. Gorbon yerli ve yabancı dilde yazılmış yaklaşık 300 eser sahibiydi.

Türkiye Kanserle Savaş Ulusal Federasyonu üyesi olan Gorbon'a özellikle kanser alanında çalışmaları nedeniyle Fransız hükümetince "Legion D'Honneur" nişanının Officier rütbesi verilmiş ve Fransız Ulusal Tıp Akademisi üyeliğine seçilmişti.

Erbakan'ın "kadayıfın altı" tehdidi üzerine

AP ve MHP: «Erken seçime hazırız»

HABER MERKEZİ
MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ın "18 Mayıstan sonra kadayıfın altının kızarıp kızarmadığına bakacağız" demesinden sonra AP ve MHP erken seçime hazır olduklarını öne sürdüler.

AP Genel Sekreteri ve Aydın Milletvekili Nahit Menteşe, Meclis tatile girmeden önce, Cumhurbaşkanı seçilmediği takdirde erken seçimin gündeme getirilmesi gerektiğini söyledi.

Menteşe, Yankı dergisinin sorularını cevaplarken, Cumhurbaşkanlığı seçimi sorununa değinerek "Anayasanın istediği 318 oy bir adayda toplanmadığı takdirde kanaatimce tatile girme kararından önce erken seçim kararı mütalaa edilmelidir." dedi.

Nahit Menteşe, AP azınlık hükümeti görevini tam destekle sürdürürken neden erken seçim isteme ihtiyacı duydukları yolundaki bir soruyu cevaplarken erken seçimin şartların doğurduğu zorunlu bir hal olduğunu, kendilerinin "vatan sathında ekseriyetleri olmasına rağmen Mecliste azınlık olarak temsil edildiklerini" söyledi ve bunu düzeltmenin demokratik bir gelenek olduğunu kaydetti.

"Cumhurbaşkanlığı seçiminde AP ile CHP'nin ortak bir aday tespit etmesini engelleyen nedenlerin ne olduğu" sorusuna Menteşe şöyle cevap verdi: "Şu anda CHP'nin ve AP'nin desteklediği adaylarla TBMM'de seçim yapılmaktadır. Müşterek aday safhası söz konusu değildir."

Menteşe, ayrıca MSP'nin Cumhurbaşkanlığı seçimi konusundaki tavrı hakkındaki bir soruya da cevap vermeyerek, "oylama bu tür tartışmalara yer bırakmamak için gizli yapılmaktadır" dedi.

AP Genel Sekreteri Meclislerin Cumhurbaşkanı seçimi gibi önemli bir görevi yerine getirdikten sonra tatile girmesinin mümkün olduğunu, bunu Meclis iradesinin belirleyeceğini de söyledi

NURİ BAYAR'IN SÖZLERİ

Öte yandan Sanayi ve Teknoloji Bakanı Nuri Bayar da Sakarya'da Bakanlığı ile ilgili inceleme gezisini sürdürürken yaptığı bir açıklamada, "Seçim kararı alıp millet iradesine başvuralım, bu hükümetin alternatifi erken seçimdir" dedi.

Gazetecilerin sorularına cevap veren Bayar şöyle konuştu:

(Devamı Sa. 6 Sü.3)

Gezmiş, Aslan ve İnan 6 Mayıs 1972'de idam edilmişlerdi

DENİZ Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan, sekiz yıl önce, 6 Mayıs 1972'de idam edilmişlerdi.

12 Mart rejiminin ünlü isimlerinden Ali Elverdi başkanlığındaki Ankara Sıkıyönetim 1 numaralı mahkemesi, Gezmiş, Aslan ve İnan'ı 1971 sonbaharında idam cezasına çarptırmıştı. Bu karar, daha sonra Millet Meclisinde de kabul edilmişti. Ancak, idam kararı Anayasa Mahkemesi tarafından bozularak, konu Mecliste yeniden ele alınmıştı.

Cezaların infaz edilmemesi için her çevreden binlerce insanın katıldığı imza kampanyasına ve dönemin CHP Genel Başkanı İsmet İnönü'nün ve Bülent Ecevit'in de karşı çıkmasına rağmen, Millet Meclisi, AP, CGP ve bazı CHP'lilerin oyuyla, Gezmişlerin idamına ilişkin mahkeme kararını yeniden onaylamıştı.

Gezmiş, Aslan ve İnan, 5 Mayısı 6 Mayısa bağlayan gece, Mamak Askeri Ceza ve Tutukevinden alınıp götürüldükleri Ankara Merkez Cezaevinde idam edilmişlerdi.

Bir Amerikan savaş uçağı, Basra Körfezine düştü

İran'ın Londra Elçiliğinden iki rehine daha bırakıldı

LONDRA /TAHRAN/KUVEYT
İRAN'ın Londra Büyükelçiliğinde görevli İranlıları rehin alan silahlı kişilerin eylemleri 6. gününe girerken, önceki gece iki rehinenin salıverilmesi olaya yeni boyutlar kazandırdı.

Serbest bırakılanlardan birinin hamile olan İranlı bayan sekreter Haydah Kanyi, diğerinin ise, elçilikte bulunan bir Pakistanlı olduğu belirtildi.

DÜŞEN ABD JETİ

Öte yandan BBC Radyosunun haberine göre, Nimetz uçak gemisinden havalanan bir Amerikan jet uçağı Basra körfezinde

(Devamı Sa. 6 Sü.5)

KARAMANLİS

Karamanlis, Başkanlık için gerekli 180 oyu sağlamış durumda

MİHAİL VASİLYADİS (ATİNA)
YUNANİSTAN Cumhurbaşkanlığına adaylığını koyan Konstantin Karamanlis, gerekli 180 oyu, hatta daha fazlasını sağlamış bulunuyor.

Ancak şimdi herkes, Kara-

(Devamı Sa. 6 Sü.6)

Suriye ordusu Halep'i kuşattı

DIŞ HABERLER SERVİSİ
SİZAN haberlere göre, Halep kenti Suriye ordusunun kuşatması altında. Görgü tanıkları, Haleplilerin ordunun kente girmesine müsade etmediğini belirtiyorlar. Bu tanıkların bildirdiğine göre halk, sokaklara barikat kurarak ordu birliklerinin ilerlemesini engelliyor, ve askerlere karşı direniyor.

(Devamı sa. 6 sü. 7'de)

Olimpiyat yasalarında köklü değişiklik yapılması istendi

ROMA
ARALARINDA Batı Almanya, İngiltere ve İtalya'nın da bulunduğu 18 ülkenin Ulusal Olimpiyat Komiteleri, 3 Mayısta Roma'da yaptıkları toplantıda, tüm ülkelerin Moskova Olimpiyatlarına katılmaları yolunda çağrı yaptılar.

Toplantı sonunda bir de bildiri yayınladı ve oyunların köklü değişikliklere uğraması istendi.

Toplantı sonunda getirilen öneriler arasında, Olimpiyatlara katılan ülkelerin ulusal marşlarının çalınmaması, ülke bayraklarının taşınmaması ve siyasal içerikli konuşmaların yapılmaması da yer aldı. Ancak bu önerilerin, Olimpiyat Yasasında diğişiklik yapılmasını gerektireceği belirtiliyor.

Olimpiyat Komitelerinin görevlerinin evrensel dostlukla birlikte olimpiyat ilkelerini savunmak olduğu vurgulanan bildiride, oyunları boykot girişimlerinin olumsuz sonuçlar doğurabileceği iddia edildi.

Carter, Muskie ile Gromiko'nun görüşmesini onayladı

CAMP DAVİD
ABD Başkanı Carter'ın Camp David'de dış politika uzmanlarıyla yaptığı toplantı sona erdi. Carter'ın, ABD Dışişleri Bakanı Edmond Muskie ile Sovyet Dışişleri Bakanı Gromiko'nun gelecek ay i-

(Devamı sa. 6 sü. 7'de)

Arafat, Filistinleri işgal bölgelerinde gösterileri artırmaya çağırdı

DIŞ HABERLER SERVİSİ
İSRAİL'in Batı Şeria'da üç Filistinli Belediye Başkanını sürgün etmesi üzerine gerginlik sürerken Kuveyt'te açıklama yapan FKÖ Başkanı Arafat, işgal altındaki topraklarda yaşayan Filistinlileri gösterilerini yoğunlaştırmaya ve İsrail saldırganlığını kınamaya çağırdı.

Hükümet yetkilileriyle görüşmek üzere Kuveyt'e giden Arafat buradaki Filistinlilerle yaptığı toplantıda İsrail karşısında zaferi

(Devamı sa. 6 sü. 7'de)

örse çekiç

Gülav Göktürk

Bu bir meydan okumadır

Demirel hükümeti halkın ve işçinin üzerine, işçi haklarının üzerine doğru küstah adımlarla ilerliyor. Tuttuğu yol, toplumsal muhalefetle uzlaşmak değil, üstüne üstüne gidip bastırmak yolu. Tepki gördükçe sertleşiyor, saldırının dozunu artırıyor.

Geçtiğimiz hafta, iktidarın bu "kör kör parmağım gözüne" gidişinin en tipik örneklerinden birini daha yaşadık.

Maliye Bakanlığı, kıdem tazminatlarının vergilendirilmesine ilişkin yeni bir tebliğ yayınladı. Bu tebliğin yayınlanmasını bizce iki açıdan ele alıp incelemek gerekir. Birincisi tebliğin, mevcut yasalar açısından eleştirisi ve hukuksal geçerliliğinin olup olmadığı tartışmasıdır. Bu açıdan baktığımızda tebliğin kazanılmış işçi haklarına ve toplusözleşme kavramına açık bir saldırı olduğunu görüyoruz. İşçilerin kıdem tazminatına esas alınacak gün sayısını toplusözleşmelerle artırmalarını hemen hemen anlamsız hale getiren bu tebliğ, getirdiği ağır vergi yükü ile eski uygulamayı mumla aratıyor. Bir başka deyişle, iktidar bu tebliğ ile, işçilere "Kıdem tazminatlarınızı yükseltmek için boşuna uğraşmayın. Nasıl olsa farkın çoğunu ben alacağım" diyor. Öte yandan Maliye Bakanlığının Anayasa Mahkemesi kararıyla yürürlükten kaldırılmış bir yasa hükmünden daha da geri bir uygulamayı genelge ile geri getirmek istemesi, hele hele bu işlemi 14 Nisandan itibaren işletmeye kalkması, hükümetin içine battığı kanunsuzluğu da ortaya koyuyor. Bu işin bir yanı.

Bir de tebliğin yayınlanışının siyasi anlamı var ki, işin bu yanı daha da önemli.

Düşünün bir kere, vergi meselesinin, özellikle de kıdem tazminatının vergilendirilmesinin Türk-İş'in en hassas olduğu mesele olduğunu herkes biliyor. Hükümet herkesten de iyi biliyor. Daha bundan iki gün önce Denizcier kalkıp Demirel'e gidiyor, "Aman sakın kıdem tazminatlarına dokunmayın" diyor. Demirel de ona "Merak etmeyin. Yasa tasarısını bu açıdan yeniden gözden geçireceğiz" diye söz veriyor. Arkasından Türk-İş Yönetim Kurulu toplanıyor ve bazı talepler tespit ediyor. Bu taleplerin en tepesine de yine "Adil bir vergi yasası"nı koyuyor. Ve mayıs sonuna kadar hükümet olumlu yönde bir girişimde bulunmazsa direnişe geçeceğiz diye beklemeye başlıyor.

İşte tam da bu sırada Maliye Bakanlığının tebliği yayınlanıyor. Bir bakan kalkıp bir-iki kalem oynatması ile Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği hükmü çok daha geri bir biçimde yeniden uygulamaya koyuyor.

Bu ne anlama gelir?

Bu, açıkça hükümetin Anayasa Mahkemesine de, Anayasa Mahkemesi kararı etrafında saf tutan bütün sendikal çevrelere de "posta atması" demektir. Türk-İş'e resmen, "Seni de tehditlerini de takmıyorum" demesidir. Bu, Demirel hükümetinin işçilere verdiği bir gözdağıdır. "Siz tavan sınıra karşı mı çıkmıştınız, işte tavan öyle olmaz böyle olur" şeklinde bir meydan okumasıdır.

Toparlayarak söyleyecek olursak, Maliye Bakanlığının son tebliği, haklarının gaspedilmesine hayır diyen işçi sınıfına da, Türk-İş'in taleplerine de hükümetin verdiği kısa ve net bir cevap niteliği taşıyor. Hükümet bu tebliği ile işçi haklarının üzerine uygun adım ilerleyeceğini, bir adım bile geri atmaya niyeti olmadığını bir kere daha tekrarlıyor.

Demirel iktidarı, söyleyeceğini böyle kestirme yoldan ve fütursuzca söylediğine göre, şimdi artık belirleyici olan işçilerin, sendikaların, özellikle de Türk-İş'in ne söyleyeceğidir.

Diyelim ki, bu tebliğ, Türk-İş yöneticilerine, kıratın ipiyle kuyuya inilmeyeceğini, Demirel' in sözüne güvenip rehavete kapılmanın ne büyük bir gaflet olduğunu bir parça göstermiş olsun.

Türk-İş üst yönetimi, hiç değilse bundan sonra, hükümetin işçi haklarına yönelik uygulamalarına karşı daha duyarlı, daha mücadeleci bir tutum takınabilsin.

Sosyal Demokrat-İş kıdem tazminatının yeniden vergilendirilmesini kınadı

İSTANBUL (ÖZEL) Sosyal Demokrat-İş Konfederasyonu Genel Başkanı Ziya Hepbir basına yazılı bir açıklama yaparak kıdem tazminatının Maliye Bakanlığının yeni tebliği ile daha yüksek oranda vergilendirilmesine karşı çıktı.

"Maliye Bakanlığının almadan verme hastalığı tehlikeli olmaya başlamıştır" denilen açıklamada şu görüşlere yer veriliyor:

"Maliye Bakanlığı devamlı surette bordro mahkumlarının aldığı üç kuruşa göz dikmiş fakat, devletin parasını vergi kaçakçılığı yapmak suretiyle kaçıranlarla mücadele etmeyi her ne sebeptense üstlenmemektedir. Devletin masraflarına en ön planda katkıda bulunan emekçiden 2 defa vergi almak istemesi gaspçılıktan başka bir şey değildir."

Açıklamada ayrıca Maliye Bakanlığının Genelgesinin Sayıştay kararına uygun olmadığı ve yasal olmadığı da kaydediliyor.

Kıdem tazminatının vergi dışı bırakılması Türk-İş'in hükümete sunduğu taleplerin başında yer alıyordu

Hükümet, kıdem tazminatı konusunda sendikalara meydan okuyor

Demirel Denizcier'e kıdem tazminatına dokunmayacaklarına dair söz vermişti

Maliye Bakanlığının son tebliği Türk-İş üst yönetiminde şaşkınlık yarattı

İŞÇİ SERVİSİ

Maliye Bakanlığının işçi kıdem tazminatlarını yeniden üst sınır getiren tebliği, hükümetin işçi haklarına karşı giriştiği saldırıyı pervasızca sürdürdüğünü gösteriyor.

Hükümetin yeni uygulamalarına, Türk-İş'in bu konuda yaptığı önerilerin tam zıddı bir yönde geliştiği görülüyor. Bilindiği gibi Türk-İş Genel Başkanı nisan ayı ortalarında Başbakan Demirel ile yeni vergi tasarısı üzerine bir görüşme yapmış ve Türk-İş'in taleplerini kendisine iletmişti. Türk-İş kıdem tazminatına üst sınır getirilmemesini ve ücretlerle tazminat vb. gibi yan ödemelerin birleştirilerek değil, ayrı ayrı vergilendirilmesini istiyordu.

Buna karşılık Maliye Bakanlığı, Anayasa Mahkemesinin 1475 sayılı İş Kanununun 1927 sayılı kanunla değiştirilen 14. maddesinde yeralan ve "kıdem tazminatına" tavan getiren hükmü iptal etmesinden sonra "uygulamada tereddüt yaratacağı" gerekçesiyle iptal kararının yürürlüğe girdiği 14 Nisan 1980 tarihinden geçerli olmak üzere yeni bir tebliğ yayımladı. Buna göre günlük ücretin 30 katı ve 24 aylık miktarı vergiden muaf tutulacak. Ayrıca tebliğ uyarınca işçi işten ayrılırken kıdem, teşvik ikramiyesi ve her türlü tazminat hakkı diğer yıllık ödemeler ile birleştirilerek vergilendirilecek.

BAŞBAKAN NE DEMİŞTİ

Türk-İş Genel Başkanı ile Başbakan arasında bir süre önce üst düzeyde yapılan bu toplantıdan sonra Demirel "Türk-İş'in bu konudaki taleplerinin dikkate alınacağını ve işçi haklarını kısıtlamak gibi bir şeyi akıllarından geçirmediklerini" açıklamış, Denizcier de Başbakandan bu konuda anlayış gördüklerini ve değişiklikler konusunda umutlu olduğunu söylemişti.

Maliye Bakanlığının son genelgesinin Türk-İş bünyesinde büyük tepkiyle karşılandığı bildiriliyor ve hükümetin işçi haklarına karşı takındığı yeni tutumunda ısrar etmesi üzerine Türk-İş'in toplu eylem konusunda daha kararlı bir çizgi izlemesi bekleniyor.

Ayrıca Türk-İş'in bu ayın 13'ünde 101 hukukçunun katılacağı bir Hukuk Danışma Kurulu toplantısı düzenleyeceği ve bu toplantıda kıdem tazminatı konusunun ve 1475 sayılı yasadaki aksaklıkların ele alınacağı bildiriliyor.

Bu toplantıda tespit edilen esaslara göre Türk-İş Danıştaya başvuracak.

ESKİ UYGULAMA VE YENİ TEBLİĞ

İş Yasasının 14. maddesi iptal edilmeden önce kıdem tazminatları bir tavanla sınırlanıyor ve tavanın üzerine çıkan miktar vergilendiriliyordu. Buna göre günlük brüt ücreti 800 lira olan bir işçinin [illegible] asgari ücretin 30 katı 7,5 ile ve 24 yıl çarpılıyor ve bulunan miktar vergiden muaf tutuluyordu. Vergiden muaf tutulan miktar (180x30x7,5x24)= 972.000 TL olmuştu. Daha sonra Akmen Sendikasının yaptığı bir itiraz üzerine bu uygulama Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildi ve hükümete yeni bir tasarı hazırlaması için bir yıllık bir süre tanındı. Ancak bu süre içinde yeni bir yasa çıkarılamadığı için 14. madde 14 Nisan 1980 tarihinden itibaren yürürlükten kalktı.

Kıdem tazminatına asgari ücrete dayalı üst sınır getiren yasanın iptalinden sonra kamu ve özel kesimde çalışan ve emekliliği gelen bir çok işçi emeklilik için başvurdular.

İptal kararından sonra vergiden muaf tutulan kısım işçinin brüt günlük ücretinin toplu sözleşmedeki kıdem tazminatı günü ve 24 aya tekabül eden 24 rakamı ile çarpılması sonucu hesaplanmaya gerekirdi. Örneğin günlük brüt ücreti 800 TL ve toplu sözleşmede kıdem tazminatı 60 gün olarak belirlenen bir işçinin vergiden muaf tutulan kısmı (800x60x24)= 1.152.000 TL olacaktı.

Hükümetin Maliye Bakanlığınca yayınlanan yeni tebliğ ise yeniden 30 gün sınırlamasını getirerek, toplu sözleşmede kazanılmış haklardan da geriye gidilmesini içeriyor. Buna göre günlük brüt ücreti 800 TL olan aynı işçinin vergiden muaf tutulan kıdem tazminatı miktarı (800x30x24)= 576.000 TL'ye düşüyor.

Yeni uygulamaya karşı sendikaların tepkileri sürerken, Maliye Bakanlığının yeni tebliğinin yasal dayanağı olup olmadığı da ayrıca tartışma konusu oluyor.

Eski ve yeni uygulamalara göre, kıdem tazminatı nasıl vergilendiriliyor?

Eski ve yeni uygulamalara göre kıdem tazminatının vergilendirilmesi

	14. maddenin iptalinden önce	14. maddenin yürürlükten kaldırılmasından sonra	Maliye Bakanlığının yeni tebliğine göre
Kıdem tazminatı (T.L)	1.296.000	1.296.000	1.296.000
Vergiden muaf tutulan kısım (T.L)	(180x30x7,5x24) 972.000	(800x60x24) 1.152.000	(800x30x24) 576.000
Vergilendirilen kısım (T.L)	324.000	144.000	720.000

X Tabloda 800 lira brüt ücreti olan 60 günlük kıdem tazminatı hakkı kazanmış 27 yıllık bir işçi esas alındı.

X Kıdem tazminatı tutarı (800x60x27) 1.296.000 TL olarak hesaplandı.

Zonguldak EKİ Merkez Atölye'den bir grup işçi:

«ZMİS yöneticileri, işçilerin sorunlarına ne zaman eğilecek?»

Bir grup EKİ işçisi ZMİS yöneticilerine hitaben yazdıkları bir açık mektubu gazetemize gönderdiler. Mektupta şöyle deniyor:

Yeni bir toplu iş sözleşmesi dönemine girerken sağolunur sendika yöneticilerimiz her iki yılda bir tekrar ettikleri maden işçilerinin karşı karşıya kaldığı sorunlarını dile getiren bir anket formu hazırlarlar ve biz maden işçilerine bayram şekeri ile çocuk kandırır misali dağıtırlar, biz de her seferinde bu anket formunu alır bütün bu sorunlarımıza çare bulunacak ümidiyle doldurur ve ilgililere iletiriz.

Şimdi bu anket formunda yer alan ve biz EKİ Merkez Atölyeleri işçilerini yakınen ilgilendiren birkaç hususa değineceğiz.

1) İş kazası anında ilk yardım yapılıyor mu? İş yerinizde bu yardımı yapacak eleman çalıştırılıyor mu?

Şimdi sendika yöneticilerine soruyoruz. Neden bu soruyu iki şıklı soruyorlar. Bir işyerinde iş kazası anında ilk müdahaleyi yapacak eleman çalıştırılıyor mu? [illegible] 8 saatlik iş günümüzde en az 4-5 arkadaşımız iş kazasına uğramakta. Acaba sendika yöneticilerimiz bu kazalanan arkadaşlarımıza ilk müdahalenin SSK Hastanesinde yapıldığını bilmiyorlar mıydı? Acaba bugüne kadar böylesine iş kazalarının yoğun olduğu bir serviste iş kazalarına ilk müdahaleyi yapacak bir teşkilatın var olup, olmadığını araştırma zahmetinde bulunmayıp da yeni mi akılları başlarına geldi?

2) Sabun yardımı ücretinin verilmesini ister misiniz?

Bu konuda sendikamızın işverenle imzaladığı 8. dönem toplu iş sözleşmesinde sosyal yardımlar kapsamında şu maddeler yer alıyor. Temizlik maddeleri tevzi ve sarf yönergesine göre işçilere her ay Türk Standartları Enstitüsünce tespit olunan birinci kalite dört kalıp (takriben 1. kg) sabun verilir. Şimdi sendika yöneticilerine soruyoruz.

Acaba 7 ay öncesine kadar verilen sabunun birinci kalite değil de kalitesiz olduğunu ve 7 aydan beri de verilmediğini biliyorlar mı? [illegible] Fakat 7 aydan beri işçiye ya da EKİ yönetimince ileri sürülen acaba Ülfet mi, Hacı Şakir mi olsun şayiası sürüp giderken, işçiye sabunun düzenli olarak verilmediğini, yani hiç verilmediğini bilmemeleri imkansız. Kanımızca olsa olsa EKİ bünyesindeki satınalma komisyonları her iki firmayla da rüşvet konusunda anlaşamıyorlar, sendika yöneticilerimiz bunu bilmiyor değiller, biliyorlar böyle olmasına rağmen bu ve bunun gibi birçok sorunumuza sessiz kalmaları ve değişik alternatifler ileri sürmeleri düşündürücüdür. Böyle birkaç sorunla kalmayan, yazacak olsak sayfalara sığmayacak sorunlarımızı iki yıl boyunca sendika yöneticilerimize iletiriz. Her seferinde de bütün bunlar birkaç cümle ile geçiştirilir durur. Ne zaman bir seçim olacak, ne zaman toplu iş sözleşmesi yaklaşır, işte o zaman akılları zihinleri açılır ve bu iki yıl boyunca sürüncemede kalmış sorunlarımıza eğilirler.

Kendilerine önerimiz şu. EKİ bünyesinde çalışan 55 bin işçi [illegible] içerisinde birlik, barış ve dayanışmayı sağlamak istiyorlarsa bu yazdığımız ve bunun gibi birçok sorunlarımıza yeni toplusözleşme döneminde ve sonrası ivedilikle eğilsinler, bütün bu sorunlarımızı gerekçe göstererek saptırmaya çalışan sahte TKP'nin işçi sınıfını bölmesine izin vermeyelim.

THY' den sonra USAŞ' ta da grev başlarsa, yabancı uçak seferleri de iptal edilecek

İSTANBUL (ÖZEL) Hava-İş Sendikasının önceki gün yapılan yönetim Kurulu toplantısında USAŞ'a bağlı işyerlerinde aldığı grev kararı uygulamaya sokulduğu takdirde, yabancı uçaklara hava alanlarında yapılan hizmet tümüyle duracağından, yabancı uçakların seferlerine devam etmeleri de mümkün olmayacak.

USAŞ'a bağlı işyerlerinde toplusözleşme görüşmelerine 1 Ocak 1980 tarihinde başlanmıştı. Görüşmelerin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine tarafsız aracı tayin edilmiş, tarafsız aracının 24 Nisan da hazırladığı rapor Hava-İş Sendikası tarafından kabul edilmiş ancak işveren sendikası TÜTİS tarafından kabul edilmemişti.

YURT HABERLERİ YURT HABERLERİ

Kınıklı tütün üreticileri 30 Nisanda süre dolduğu için beyanname veremediklerini belirttiler. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Tütün üreticileri, beyanname süresinin bir ay uzatılmasını istedi

Kınık köylerinde birçok üreticinin tütünü alınmadı.

Paralarını alamayan üreticiler, 'Tekel, Ziraat Bankasına olan borçlarımızı ödesin" dediler.

KINIK (ÖZEL) İzmir'e bağlı Kınık ilçesinin Kalemköy ve Yaylaköy'de tütünler üreticiden hâlâ teslim alınmadı. Piyasanın açılmasından bu yana 3 ay geçmesine rağmen paralarını alamayan üreticiler yeni ürün yetiştirirken büyük güçlüklerle karşı karşıya bulunuyor.

Öte yandan Tekel Müdürlüğünden muhtarlıklara bildirildiğine göre üreticilerin yeni ürün için en geç 30 Nisan akşamına kadar beyanname vermeleri gerekiyordu.

Ancak paraları ödenmediği için üreticilerin tarla kiralaması, dikim yapması gecikecek. Bu şartlarda üreticiler 30 Nisana kadar beyannamelerini veremediklerini belirttiler.

Görüştüğümüz Kınık Kalemköy ve Yaylaköyünden Hüseyin Yeşil, Mehmet Aslan, Mustafa Uysal, Hasan Çelik, Ahmet Sarı, M.Ali Sezen tütünlerinin henüz teslim alınmadığını açıkladılar. Yine bu köylerdeki üreticilerden Mehmet Balcı, Mustafa Keskin, Mesut Çakar, M.Emin Ayhan, M.Ali İbik, Ahmet Aktaş ise tütünlerini 11 Nisanda teslim ettikleri halde paralarını alamadılar.

Egeli tütün üreticileri gerek piyasanın geç açılmasından, gerekse tesellüm işlerinin gecikmesi ve paralarının zamanında ödenmemesinden 30 Nisanda beyanname veremeyeceklerini belirterek bu sürenin bir ay uzatılmasını talep ettiler. Tütün üreticileri paralarının geç ödenmesi yüzünden de Ziraat Bankasından aldıkları borcun faizinin 1,5 aydır fazladan işlediğine dikkat çekerek, Tekel idaresinin bu borcu bir an önce ödemesini istediler.

Genç Tekel Müdürü hala görevi başında

Yolsuzluk yapan Tekel Müdürünün cezalandırılması istendi

DİYARBAKIR (ÖZEL) Bingöl'ün Genç ilçesinde Tekel İdaresi Müdürlüğü yapan Hikmet Tanılır adlı bir kişi birçok yolsuzluğa adı karıştığı halde yetkililerce korunuyor. Tekel Müdürü Hikmet Tanılır'ın yolsuzlukları hakkında şimdiye kadar birçok kere gerek Genç halkı, gerekse Tekel idaresinde çalışan personelce Tekel Bakanlığına, Başmüdürlüğe ve Genel Müdürlüğe şikayetlerde bulunmuşlardı. Ancak şimdiye kadar bu şikayetlere hiç bir cevap verilmedi.

Yetkililer Tekel Müdürünün artan tepkiler üzerine bir ara geçici olarak Diyarbakır'a tayinini çıkardılar. Müdür Hikmet Tanılır, bir süre kaldıktan sonra tayinini Elazığ'ın Karakoçan ilçesine aldırdı. Tanılır Karakoçan'dan sonra da tekrar Genç Tekel Müdürlüğüne getirildi.

Genç Tekel Müdürü Hikmet Tanılır halen görevli görünmesine rağmen Genç'te haftada sadece bir gün bulunuyor, diğer günlerde ise maaşına ek olarak harcırah da alarak Karakoçan'a gidiyor.

Tüm yolsuzluklara rağmen Tanılır'ın görevde kalmasında Elazığ Tekel Başmüdür Vekilinin etkili olduğu söyleniyor.

Genç halkı "Boğazına kadar yolsuzluklara batan" Tekel Müdürü Hikmet Tanılır hakkında soruşturma açılmasını ve cezalandırılmasını istiyor.

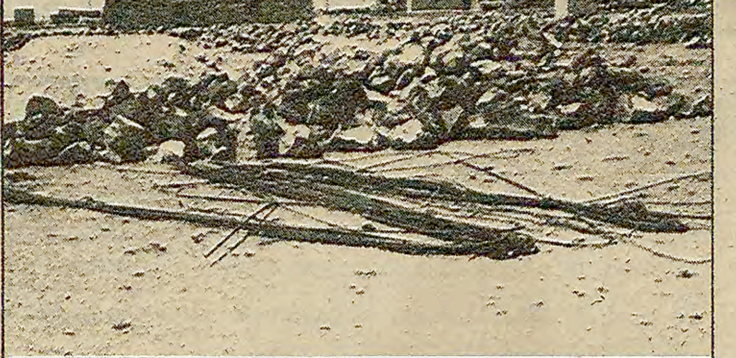
Mut'da memur kıyımı sürüyor

MUT (ÖZEL) İçel'e bağlı Mut ilçesinde çeşitli yerlere sürülen 8 ilkokul öğretmeninden sonra Ziraat Bankası Müdürü, Halk Bankası Müdürü, Mal Müdürü, Cumhuriyet Savcısı ve Mut Ortaokulu Müdürü ile İlköğretim Müdürü de görevlerinden alındılar.

Bu arada ikisi köy, ikisi de merkezdeki ilkokullardan 4 öğretmen ile üç lise öğretmeni de açığa alındılar.

Öte yandan ilçede soruşturma açılan öğretmen sayısının ise 15'i bulduğu öğrenildi.

Zengen'in 300 öğrencisi evlerde eğitim görüyor

Zengenliler taşı, kumu demiri yığmışlar müteahhitin önüne. Ama adam 250 bin lirayı cebine koyduğu gibi ortalıktan kaybolmuş. (Fotoğraf: AYDINLIK)

ÜNAL ERDOĞAN (KONYA) Ereğli'ye bağlı Zengen kasabasında 300 ilkokul öğrencisi okulsuzluktan evlerde öğrenim görüyor.

1936 yılında yapılan okulun iki yıl önce yanmasından sonra köy çocukları ortada kalmışlar. Daha doğrusu, politikacıların ve müteahhitlerin kadrine uğramışlar.

Bir köylü, "5 derslik bir okul programa alındı. Ama bu arada hükümet değişince bizim dershane sayısı da 3'e indi" diyerek şöyle devam etti:

"Bütün köylüler elbirliğiyle okulun malzemesini getirdik. Müteahhit işe başlarken 50 bin lira teminat yatırmış. 250 bin lira alınca da kaçtı. Bizim okul da böylece yattı."

KISA...KISA...KISA...KISA...KISA...

* **Fiskobirlik fındık kurdu için fındık üreticilerine ilaç dağıttı. İlacın torbası peşin 850, kredili olarak da 1000 liradan veriliyor.**
* Trabzon'da 35 sağlık ocağında doktor yok. Vakfıkebir ve Çaykara ilçelerinde de tek doktor bulunuyor.
* **1980 yılında sosyalleştirme kapsamına alınan 44 ilde bir doktora ortalama 15 bin 223 kişi düştüğü bildirildi. Türk Tabipler Birliğinin açıklamasında ayrıca 7 milyon 500 kişiye bir anestezi uzmanı, 4 milyon 500 kişiye bir ortopedist, düştüğü belirtiliyor.**
* Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörlüğü "1990'a doğru Türkiye İnşaat Mühendisliği Eğitimi" konulu sempozyum düzenledi. Sempozyum 26-27 Mayıs tarihlerinde üniversite oditoryumunda yapılacak.
* **Elbistan'ın 12 köyünde selden zarar gören pancar ekicilerine 62 milyon lira dağıtıldı. 18 köye de önümüzdeki günlerde para dağıtılacak.**
* Çay-Kur fabrikalarında çalışan 40 bin işçi yeni ürün mevsiminde zam istedi. Tek Gıda-İş Sendikasına bağlı Karadeniz Çay Sanayisi işçileri ile Çay-Kur arasında sürdürülen sözleşme görüşmelerinde henüz anlaşma sağlanmadı.

ANKARA BELEDİYESİNİN ÇOCUK ŞENLİĞİ SONA ERDİ

ANKARA

Ankara Belediyesi tarafından düzenlenen çocuk şenliği sona erdi. Çocuklar bir hafta boyunca Ankaralılara neşeli günler geçirttiler.

Çocukların sundukları halk oyunları, söyledikleri şarkılar ve çeşitli oyunlar Ankaralılar tarafından ilgiyle izlendi. Gençlik Parkı çeşitli ilkokullardan gelen çocukların gösterisi nedeniyle dolup taştı.

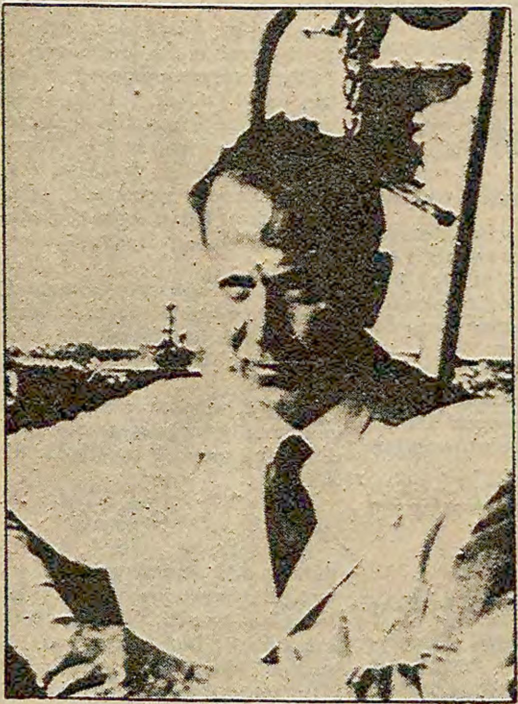
(Fotoğraf AYDINLIK)

Emniyet Genel Müdürlüğünün 1944'te hazırladığı Irkçılık ve Turancılık Raporu

● Reha Oğuz Türkkan'ın Gök-Börü dergisi, "Türk subayı hakkında neşrettiği çirkin bir karikatürden dolayı" sıkıyönetim komutanlığınca kapatıldı

● Atsız'ın "Orhun" dergisi, "umumi siyasete zararlı neşriyata başladığından 1944 Nisan ayında vekiller heyeti kararı" ile kapatıldı

«Irkçı ve Turancı neşriyat»

"Türk ırkçısı" Nihal Atsız Türk müydü?

Nihal Atsız ırkçılar tarafından "Türkçülüğün üçüncü büyük siması" olarak tanıtılıyor. Atsız da kendisi için bahşedilen bu ünvanı çok benimsemişti. "Yarınki nesillerin kendilerinin ektiği tohumlar üzerinde yeşereceğini" bile iddia ediyordu. "Türk ırkçısı" olduğunu ilan eden Atsız Türkiye'de her şeye Türklerin hakim olması gerektiğini ileri sürüyordu. Karışık veya farklı ırklara Türkiye'de yer yoktu. Bir insanın "Türklüğü" demesi veya "Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olması" veya bu topraklarda doğmasının önemi yoktu. Bu hesaplar giderek Alman ırkçıları gibi kafatası ölçülerine, İdeal Türk tipini aramalara ve "Üç göbek", "Üç batın" gibi prensipler konmasına kadar vardı.

O yıllarda bir ara basında "Türkçü" Nihal Atsız'ın Türk olmadığı şeklinde haberler çıktı. Bu elbette Türk ırkçısı Atsız'a en büyük "hakaret"ti. Atsız'ın kardeşi Necdet Sancar 1944 ırkçılar davasında verdiği sorguda bu iddiaların üzerinde duruyor ve Türk olduklarını ispat etmeye çalışıyordu.

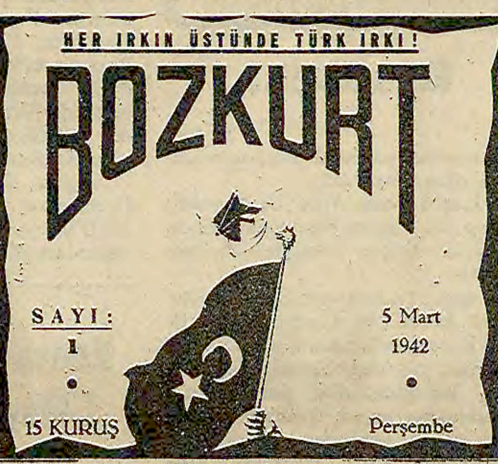
"Sancar iddianamede bizim baba tarafından üçüncü göbekten ilerisinin Rum dönmesi olmamız rivayetinden bahsediliyor... Eğer Rum dönmesi olsaydık Çiftçioğlu değil Garsonoğlu olurduk. Sonra Atsız'ın da, benim de ahlakımız karakterimiz Milattan önceki yıllarda yaşayan Hun Türklerinin ahlakından karakterinden farklı değildir."

(3 Mayıs Türkçüler Günü Antolojisi, s. 50)

Gördünüz mü Sancar'ın "Türklüğünü" isbatını... Karakteri ve ahlakı Hun Türklerine benziyormuş. Bizim gözümüzde ve Anayasada Atsız'ın Türk ırkından olması önemli değil. Ama önemli olan şu; ırkçılık düşüncesi insanları nasıl saçma sapan işlerle uğraştırıyor.

Nihal Atsız'ın çıkardığı Orhun dergisinin kapağı. . Dergi daha sonra kapatıldı. Dergide en önemli konu ırk ve ırkçılıktı. Dergide yer alan Atsız'ın görüşlerini Emniyet Genel Müdürlüğünün raporu içinde yayımlayacağız.

Reha Oğuz Türkkan'ın çıkardığı Bozkurt dergisinin 1. sayısı. Kapağın hemen üstünde yer alan "Her Irkın Üstünde Türk Irkı" ibaresi derhal dikkati çekiyordu. Bu dergi de daha sonra kapatıldı. Derginin kurucusu Reha Oğuz Türkkan o dönemin en önde gelen ırkçılarından biriydi. Savaşmak, fethetmek ve Turan'ı kurmak, bu uğurda can vermeyi dilinden düşürmeyen Türkkan 1944 tevkifatından sonra Amerika'ya gitti ve bu "Yüce Türk" Amerikan vatandaşlığına girdi. Yıllar sonra MC hükümetleri döneminde Türkiye'ye dönen Türkkan Amerikan vatandaşı olduğu halde Milli Eğitim Bakanlığında yöneticiliğe getirildi. İşte bir ırkçının ibret verici serüveni. . .

Emniyet Genel Müdürlüğünün 1944 yılında Irkçı ve Turancılar hakkında hazırlanan raporda ırkçılığın "hal bir safhaya vardığı, devletin dış politikasında etkili olmaya çalıştığını, gençlik ve ordu içinde taraftar bulmak için gizli bir faaliyet içinde oldukları" belirtildikten sonra "Turancı ve ırkçı neşriyatın tahlili" bölümüne geçiliyor. Aşağıda bu bölümü aynen yayınlıyoruz:

II-- Turancı ve Irkçı Neşriyatın Tahlili:

Turancılık memleketimizde oldukça eski bir maziye maliktir. Bu ülküyü evvela politika mevzuu olarak ittihatçılar benimsemiş ve benimseyişin gençliğe telkin işini ve neşriyat sahasında mümessilliğini merhum Ziya Gökalp üzerine almıştır. Türkocakları da bu ülkünün en hareketli kaynaklarını teşkil ediyordu. Son zamanlarda neşir vadisinde Turancılık fikrinin mürevvici Hüseyin Nihal Adsız'dır. İlk çıkarmış olduğu mecmuanın ismi (Adsız Mecmua) dır. Bu dergi 17. nushasından sonra sahibinin Malatya'ya öğretmenlik gitmesi üzerine kendiliğinden kapanmıştır.

ADSIZ VE KIZIL ELMA ÇEVRESİ

Aynı şahıs Adsız mecmuanın bir devamı sayılmak lazım gelen (Orhun) mecmuasını Edirne'de ve bir müddet de İstanbul'da neşretmiş olup bu dergi İcra Vekilleri Heyetinin kararıyla 1940 yılında kapatılmıştır. Orhun'un bu şekilde kapatılmasından sonra Turancılığı müdafaa maksadiyle ve aynı şahıs tarafından (Kızıl Elma) adlı bir derginin neşri için müracaat yapılmışsa da kapatılan Orhun mecmuasının sahibi olmasından dolayı matbuat kanununun 50. maddesinin son fıkrasına dayanılarak izin verilmemiştir.

"Yine Turancı mahiyette neşriyat vadisine Milli Türk Talebe Birliğinin (Birlik) gazetesiyle (Geçit) adlı derginin atıldığını görüyoruz. Fakat bunlar uzun bir ömre malik olamamışlardır. Bu vadide en son ve yeni neşriyat Vekiller Heyetinin 1940 yılında tekrar intişarına müsaade eylediği (Orhun) dergisi olup bu dergi de umumi siyasetimize zararlı mahiyette neşriyata başladığından 1944 Nisan ayı içinde Vekiller Heyeti kararıyle kapatılmıştır.

BOZKURTÇULAR

1935 yılından beri Reha Oğuz Türkkan'ın elebaşılığını yaptığı ve kendilerine (Bozkurtçular) adını veren ufak bir gençlik zümresi (Ergenekon) adlı bir dergi ile 1938 yılı sonlarına doğru neşriyat sahasında gözüktüler. Ancak bu dergideki hakiki niyetleri ırkçılıktan ziyade müfrit Turancı mahiyetinde idi. Bu derginin de dört nüshalık ömründen sonra (Bozkurt) adlı ile yeni hüviyetiyle neşir vadisine atılması 1940 tarihine rastlamaktadır. Irkçılar bunun üzerine (Gök Börü) adıyla tekrar neşriyat sahasında göründüler. Ve nihayet Gök Börü de Türk subayı hakkında neşrettiği çirkin bir karikatürden dolayı 1943 Haziranında Örfi İdare Komutanlığınca müddetsiz kapatılmıştır.

DİĞER ÇEVRELER

Müfrit sağcı diğer neşriyat:

Irkçı olmamakla beraber Turancı bir karakter taşıyan neşriyat arasında İstanbul'da Orhan Seyfi Orhon'un çıkardığı (Çınar Altı), Zonguldak'da Kara Oğuz'un çıkardığı (Doğu) ve Samsun'da Tevetoğlu'nun çıkardığı (Kopuz) dergileri vardır. Ve bunlar halen çıkmaktadırlar. (Çınar Altı) Orhan Seyfi, Peyami Safa, Hüseyin Emir Erkilet, Hüseyin Namık Orkun gibi Türk Türklerinden başka hemen bütün Türkiye dışından gelmiş Türkleri de müfrit Turan ülküsü etrafında toplamak istemektedir. Yalnız bunlardan Hüseyin Erkilet son zamanlarda (Çınar Altı)'nda neşriyat yapmaktan çekinmiş görünmektedir. Ve Çınar Altı'nın son neşriyat temayülü de itidale kaçan hüviyet taşımakta ve fakat neşriyatın istikametini bu kerre layiklik aleyhine dökmüş bulunmaktadır. Samsun'da çıkan (Kopuz) ise halen müfrit Turancı neşriyatın kaynağını teşkil etmektedir. Mesela Mayıs 1944 nüshasının dış kapak kısmında; Nihal Adsız için gelecek haziran nüshasında (Büyük Türkçü Adsız Kimdir, Türkçülükdeki Büyük Rolü Nedir?) başlıklı yazılar yazılacağı ve hatta haziran nüshasının Adsız'a tahsis ve ithaf edileceği anlaşılmaktadır. Keza bu nüshada kapak iç kısmında (Bize gelen kitap ve dergiler) başlıklı sütununda Orhun dergisinden bahisle gerek bu dergi, gerek Adsız hakkında methiyeler sıralanmıştır. Ve bu tahrik edici bir eda ve ifade de taşımaktadır.

SOYADI MESELESİ

Bu mecmuanın diğer Turancı ve Irkçı dergilerden daha ileri- olan cephesi, 2525 sayılı soyadı kanunumuza aykırı bir zihniyeti benimsemiş ve tatbik edegelmiş olmasıdır. Mesela: derginin sahibi olan Dr. Fethi Tevetoğlu'nun karısı Gülcan, Tevetoğlu Gülcan ve neşriyat müdürü Ali Dursun,Tevetoğlu Ali Dursun olarak imza ettikleri gibi 1943 Mayıs nüshası dış kapak ilk sahifesinde gelecek sayılarda, yazı yazacak zevatın ilanı yapılırken Doktor Tevetoğlu, Fethi Turanlıoğlu, Uluğ Yılanlıoğlu, Hakkı Fındıkoğlu, Ziyaeddin Fahri gibi eski Türklerde ve halen Macarlar-da tatbik edilen bu usulü benimsemeğe ve diriltmeğe çalışmaktadır ki mevcut ve meri olan inkilap kanunumuza aykırılık demektir.

MİLLET VE ANADOLU ÇEVRELERİ

Bu neşriyattan başka yine kan milliyetçiliği esası güden fakat turancı olmayan Ankara'da münteşir (Millet) mecmuasında ise Anadoluculuk fikri bazı vesilelerle ileri sürülmekte, neşriyatta muhafazakar bir görüşle rejiyonalist bir temayül sezilmektedir. Bilhassa ilk sayılarında çıkan yazılarda; (Türkiye) yerine (Anadolu) tabirinin sık sık tekrar olunması ve devlet isminin üzerinde zararlı polinik yapılması dikkate şayan görülmektedir. Bu yazılardan anlaşıldığına göre milliyeti çoğrafyaya dayanmakta ve çoğrafi vahdet olarak da Anadolu'yu almaktadır. Bu mecmua Hukuk Fakültesi profesörlerinden Hüseyin Avni Göktürk ile Ankara Arkeoloji Müzesi Müdürü Remzi Oğuz Arık tarafından çıkarılmaktadır.

REŞAT FUAT'IN IRKÇILIĞA KARŞI 1943'DE YAZDIĞI BROŞÜR:

"En Büyük Tehlike" Milli Türk davasına aykırı bir cereyanın içyüzü

"Suikastçileri uzakta zannetmeyin. Bunlar içimizdedir"

Emniyet Genel Müdürlüğünün ırkçılık hakkında hazırladığı raporun yanı sıra, o dönemin diğer önemli bir belgesi de "En Büyük Tehlike - Milli Türk Davasına Aykırı Bir Cereyanın İçyüzü" başlıklı broşürdü. 1940 yıllarında Almanya'da Hitler'in saldırganlığıyla birlikte Türkiye'de gemi azıya alan ırkçılığın Türkiye için yarattığı tehlikeye işaret eden broşür Reşat Fuat Baraner tarafından yazılmıştı. 1943 yılında yayınlanan broşürde Baraner, Faris Erkmen adını kullanmıştı. Faşizmin ideolojisini ve politikalarını o günün şartlarında yarattığı tehlikeyi inceleyen broşür yayınlandığı zaman geniş yankılar uyandırmıştı.

Baraner, Şefik Hüsnü'nün yakın çalışma arkadaşı ve o zamanın devrimci Türkiye Komünist Partisinin yöneticilerindendi. Irkçıların baskısı ve hükümetin Alman yanlısı politikası sonucu ilerici ve komünistler ağır bir baskı altındaydı. Ancak bu baskılara rağmen Reşat Fuat o dönemde Turan hayalleri içinde Türkiye'yi Hitler'in yanında savaşa sokarak, içeride ise milleti birbirine düşürmeye çalışan ırkçılara karşı bu broşürü yayınlayarak mücadele etti.

Aşağıda "En Büyük Tehlike" broşürünün giriş bölümünü yayınlıyoruz. Daha sonraki günlerde broşürün diğer bölümlerini de yayınlayacağız.

Dünyanın dört tarafını kana bulayan cihan harbi içinde ateşin ortasında bulunuyoruz. Hükümetimizin isabetli bitaraflık politikası sayesinde bugün sulh içinde yaşıyoruz. Fakat hiç bir zaman harp tehdidinden mutlak surette uzak bulunduğumuzu iddia edemeyiz. Hatta tehlikenin pek yakında olduğunu söylersek hiç de hata etmiş olmayız. Zaten hükümetimizin takip ettiği milli müdafa siyaseti ve her zaman silah elde hazır bulunmamız da bu düşüncenin bir neticesi değil midir?

Her ne kadar bugünkü sulh ve sükun içindeki yaşayışımızı muayyen nispetlerde teminat altına alan, hükümetimizin basireti, ittifak ve dostluklarımız, bugünkü askeri ve siyasi şartların hususiyeti gibi birtakım garantiler varsa da aksi istikamette tesir eden amiller de hiç de zayıf değildir ve gittikçe de kuvvetlenmektedir. Tehlike gün geçtikçe büyüyor.

Sulh ve sükunumuzu, rahatımızı bozacak dışarıdan gelecek tehlikeye karşı bütün milletçe hazırlanmış bulunuyoruz, her geçen gün de hazırlıklarımızı ikmale bütün varlığımızla çalışıyoruz. Fakat tehlike yalnız bu değil!

Türk milletinin bugünkü huzurunda, asude yaşayışına karşı sinsi ve pusuda yatmış diğer bir tehlike ile de karşı karşıyayız. Memleketimizin hakiki menfaatlerine aykırı, taban tabana zıt gayeler için bizi harbe sürüklemeye uğraşanlar, sulh ve sükunumuza suikast yapanlar var.

Dikkat!.. Bu suikastçıları uzakta zannetmeyin! Bunlar kendi içimizdedirler.

Ne tarafımıza baksak sözde milliyetçi bir maske altında hakiki hüviyetini gizlemeye çalışan bu suikastçıları, yüksekten atan birtakım parlak cümlelerle milli hissiyatımızı tahrik maksadıyla hararetli bir faaliyet içinde görüyoruz. Bunların, kahvehanede, vapurda, trende, umumi yerlerde muhtelif meseleleri ele alarak ağızdan propagandalarına pek çoğumuz şahit olmuşuzdur. Ellerinde bulundurdukları gazete ve mecmualarla, çıkardıkları bir sürü kitap ve risalerle binlerce dimağı zehirlemekte, sakar birtakım düşüncelerle aşılamaktadırlar. Fikir ve iddialarıyla sadece Kemalizm prensiplerine aleyhtar bir cephe almakla kalmazlar, ırk, kan vesaire gibi hiç bir ilmi esasa dayanmayan safsatalarla yurttaşlık camiamızda zorla ayrılıklar yaratmaya çalışmak suretiyle Cumhuriyet kanunlarını ve nizamlarını hiçe sayarlar; hareketleriyle, sözleriyle, yazılarıyla hükümetimizin dış siyasetine de aykırı hareket ederler.

Muharip taraflardan birine karşı tapınma derecesine varan sempatileri ve taraftarlıklarıyla dürüst bitarafsızlığımızı ihlal etmeye, hatta bizi istila harbine sürüklemeye uğraşırlar.

Onun için biz bu adamları ne alalede bir geveze, ne de kendisinin kani olduğu fikri fisebilullah korumak ve yaymak isteyen bir fikir kahramanı sayabiliriz. Böyle bir telakki afaki olarak onların ekmeğine yağ sürer, tehlikenin daha kuvvetlenmesine imkan hazırlar.

Bunlar memleketimiz için, yurdumuz için muzir adamlardır! Ortaya attıkları fikir ve iddialarının arkasında, öz milli davalarımıza düşman, milli istiklalimizi tehdit eden sinsi yabancı bir politikanın propagandası gizlidir. Sözlerine, yazılarına hakim olan hep bu menhus propagandadır.

Bu Pantürkist, Turancı, ırkçı, Türkçü kuklalar iplerini tutan yabancı ellerin istediği oyunları onların istediği gibi oynamaktadırlar. Gayelerinin milli olduğunu istedikleri kadar iddia etsinler, bu hareketin ustaca idare edilen manivelası yabancı ellerdedir. Yabancı bir istila politikasının birer çığırtkanı olan bu adamlardan memleketimiz ve yurdumuz için zarardan başka ne beklenebilir?

Tehlike büyüktür! Bu ırkçı, Türkçü cereyana karşı gözümüzü açmak, uyanık bulunmak bugün için bir milli dava, vatani bir vazifedir.

Her türlü faaliyet ve hareketleriyle yurdumuzu ve milli istiklalimiz için zehirli fikirlerini gençlerimize aşılayan bu sahte vatanperverlerin kim olduklarını, arkalarında kimlerin gizlenmiş bulunduğunu ve düşüncelerinin hakiki mahiyetlerini, maksatlarının ne olduğunu, tahakkuku halinde isteklerinin Türkiyemizi nelere sürükleyebileceğini açığa vurmayı milletini seven, yurdunu mukaddes tanıyan, milli istiklalimize her şeyin üstünde yüksek bir değer veren bir Türk sıfatıyla kendime bir vatan vazifesi bildim.

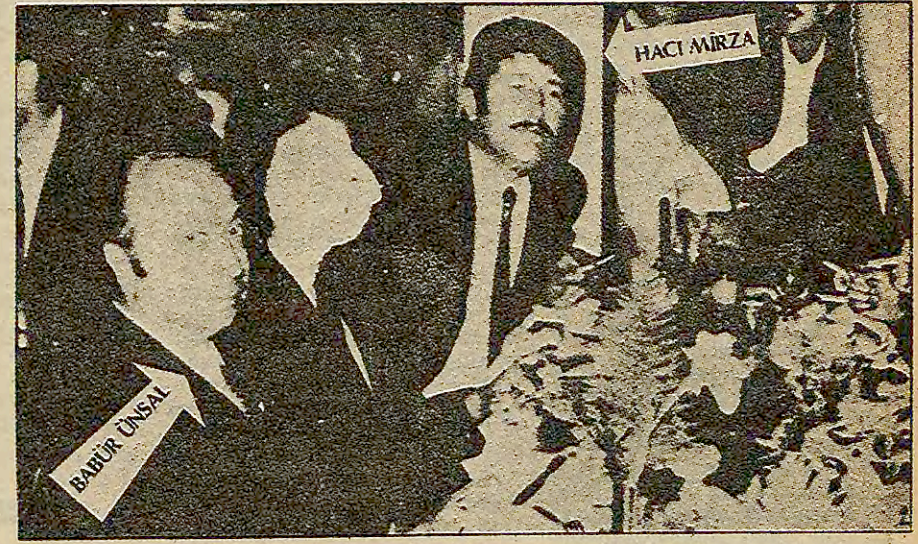
İşte bu gaye ile bu broşürü yazıyorum. Türk milletinin, bilhassa genç münevverlerimizin önünde bu adamların mahiyetlerini gizledikleri maskeleri hakikaten istediğim gibi kaldırıp atabilirsem ne mutlu. Fakat ben tek başıma bu işi layikiyle başaramayacağımı zannediyorum. Onun için muhterem okuyucularımın bu noksanımı iyiniyetime bağışlayacaklarına, diğer taraftan da Kemalist; hakiki milliyetçi, demokrat, liberal, ileri düşünceli yurttaşlarımın bu mühim memleket davasında kendileri için de bir hisse ayıracaklarına eminim ve bu emniyetledir ki bu işe girişmek cesaretini kendimde görüyorum...

Yarın: Milletçilik ve Türkçülük bir inhisar malı mıdır?

---

açıkça

DOĞAN YURDAKUL

KKA

MİSK'in ırkçılık mitinginden önce Kayseri duvarlarına yazılan "Kızıl Kelle Avcıları" yazılarının fotoğrafları gazetemizde yayımlanmıştı.

Kayseri Valisi Babür Ünsal, bu fotoğraflarla ilgili çok hoş bir laf etmiş. "Bunu yazanlar, kendileri resmini çekiyorlar, sonra da gazeteye veriyorlar" demiş.

Bu moda da yeni çıktı.

Suçluyu korumak için mağduru suçlamak modası.

Tarsus'da ölen dokuz vatandaş kendi kendini vurmuş. İstanbul'da ölen on yaşındaki çocuk ateş açmış da, kaçarken vurulmuş vb.

Kayseri Valisi de kendini bu modaya öyle bir kaptırmış ki, şaşkınlıktan ağzından çıkanı kulağı duymuyor.

Bir seferinde, faşistlerin taradığı kahvede ölen yurttaşların terörist olduğunu söyledi. Şimdi de duvarlardaki yazıları resmini çekenlerin yazdığını söylüyor.

Yazıların üstünde MHP, altında KKA imzası var. "Kızıl Kelle" ne demek? Ya "Kızılbaş" dedikleri Alevi vatandaşları kastediyorlar. Ya da ölçüsü MHP'nin ölçülerine uymayan her türlü kafa yapısındaki vatandaşlara.

"Kızıl Kelle Avcısı" ne demek? Besbelli ki katiller kafa kesmeye hazırlanıyor. Belki de K.Maraş'ta olduğu gibi satırla. Suç ikrarında bulunuyorlar.

"Kızıl Kelle Avcıları Uğurevlerde faaliyete başladı" Bankaların "şuraya da şube açtık" diye reklam yapması gibi, adamlar cinayet şebekesinin Uğurevler Mahallesine de şube açıp faaliyete başladığını ilan ediyorlar.

Vali bey oralı değil. Kendine göre bir izah da bulmuş: "Bu yazıları resmini çekenler yazıyor".

Demek halk 3 Mayısda topluca intihar etmeye karar vermiş. Önceden duvara yazısını yazıp, fotoğrafını çekip, gazeteye veriyor. İntihar mektubu gibi!

Ve 3 Mayıs geliyor. Şehirde kafatasçılık bayramı yapılıyor. Esnaf dükkanını açamıyor. Halk sokağa çıkamıyor. Liselerden, ortaokullardan öğrenciler "meydanda yoklama yapacağız, ona göre" diye tehditle mitinge götürülüyor.

Vali bey hâlâ oralı değil.

Yukarıdaki fotoğrafta Vali Babür bey, silah kaçakçılığı sanığı Hacı Mirza bey ile birlikte içki sofrasında görülüyor.

Ne dersiniz?

KKA yazılarını resmini çekenler yazdığına göre...

Bu buluşmayı da resmini çekenler mi uydurdu acaba?

Bakan, "İşten atmadım kamplara yolladım" diyor

MTA Merkez işyerinde çalışan 450 işçi, açlığa terkediliyor

ANKARA (ÖZEL)

MTA Ankara Merkez işyerinde çalışırken iş akitleri feshedilerek Ankara dışındaki işyerlerine sürülen 450 işçi açlığa terkediliyor. Bu işçilerin yerine ise 50'ye yakın yeni işçinin alındığı ve bunların büyük bir çoğunluğunun MHP'li komandolar olduğu bildiriliyor. Çıkarılan işçiler bu kanunsuz uygulamanın durdurulmasını ve eski işyerlerine iade edilmelerini istiyor.

Geçtiğimiz hafta MTA işvereni 450 işçiyi muvakkat işçi oldukları gerekçesiyle işten çıkararak Ankara dışındaki MTA kamplarına sürmüştü. İşçiler ise 11.9.1979 tarihinde 6 aylık süreyle mukavele yaptıklarını daha sonra 3.3.1980 tarihinde ikinci bir anlaşma ile iş akitlerinin iki ay daha uzatıldığını, bu nedenle "zincirleme iş akitleri"ne bağlandıklarını belirterek iş akitlerinin feshedilmesinin kanunsuz olduğunu savunuyorlar. Yargıtayın 1970 yılında aldığı bir kararda iki defa iş akti uzatılan muvakkat işçilerin işten çıkarılamayacağı konusunda bir kararı olduğu belirtiliyor.

MTA işvereni işe kesin çıkış verdiği işçiler kamplara gittiği takdirde 6 aylık mukavele yapılabileceğini öne sürmektedir.

Buna karşılık büyük bir kısmı gündüz çalışıp gece okuyan işçilerin ailevi ve diğer sebeplerle Ankara dışına çıkmalarının imkansız olduğu kaydediliyor.

BAKAN NE DİYOR

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ise konu ile ilgili olarak yaptığı açıklamada bütün işçileri işten atabileceğini öne sürerek kamplara gönderilmelerinin mazur gösterilmeye çalışıyordu. [illegible] Kamplarda 6 aylık mukavele ile işbaşı yapsalar, bile 6 ay sonra işçilere son verileceği bildiriliyor.

Öte yandan işten çıkarılan işçiler geçmişte işyerinde bazı grupların giriştikleri eylemlerin kendilerine büyük zarar verdiğini söylüyorlar. Son olarak 29.4.1980 tarihinde 450 işçinin iş aktinin yenilenmesi meselesi sendika yöneticileri ile işverenler arasında görüşülürken TKP, TSİP ve diğer bazı maceracı gruplar Makina İkmal binasını işgal etmişler ve sendikanın ikazına rağmen binayı boşaltmamışlardı. Bu arada lastik deposu da bu gruplar tarafından ateşe verilmiş ve milyonlarca lira değerinde araba lastiği yanmıştı. Olaylardan sonra jandarma binada bulunan sıradan insanları da yere yatırarak terör estirmiş ve 177 kişi sıkıyönetime götürülerek gözaltına alınmıştı. Bu kişilerden bazılarının hâlâ gözaltında olduğu bildiriliyor.

Türk-İş, hükümete bir paket daha verdi

ANKARA (ÖZEL)

Türk-İş İcra Kurulu 5 Mayısa kadar sürdüreceği ziyaretlerin ilkini dün Başbakan Süleyman Demirel'le yaptı.

Türk-İş- Demirel görüşmesinde Türk-İş İcra Kurulu mayıs ayına kadar çıkarılmasını istediği kısa vadeli önlemleri sundu. Görüşmeye, Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier ile birlikte Genel Sekreter Sadık Şide, Genel Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir, Genel Mali Sekreter Ömer Ergun katıldılar.

Türk-İş görüşmeden önce yaptığı açıklamada, mayıs ayına kadar çözülmesini istediği sorunları şöyle sıraladı: En az geçim indiriminin hızla gerçekleştirilmesi, vergi adaletinin sağlanması, toplu iş sözleşmelerindeki uyuşmazlıkların giderilmesi (özellikle THY), kıdem tazminatlarına tavan getirilmesi ve vergi dışı bırakılması ve ödemelere derhal başlanması işten çıkarılan işçilerin işlerine iadelerinin sağlanması, Tarım ve Orman İş Kanununun çıkması Tam Süre Çalışma Yasasının uygulanması, asgari ücretin vergi dışı bırakılması ve asgari geçim indiriminin asgari ücret düzeyine çıkarılması, ücret ve ücret sayılan ödemelerin fiyat artışlarına uygun olarak düzenlenmesine dair kanun tasarısının da istenen ve beklenen açıklığa kavuşturulması.

Türk İş İcra Kurulu Başbakan Demirel'den sonra bugün saat 10'da ana muhalefet partisi Genel Başkanı Bülent Ecevit'i, yarın saat 11.00'de CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu'nu aynı gün saat 12.00'de MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ı 13.30'da da Meclis Başkanı Cahit Karakaş'ı ve 14.00'de Cumhuriyet Senatosu Başkan Vekili Mehmet Ünaldı'yı ziyaret edecek. Türk İş İcra Kurulu MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'i gezide olduğu için ziyaret etmiyor.

Çin'de kansere karşı güçlü bir ilaç bulundu

Çin'de Lanzhu Üniversitesi Tıp Bilimleri Akademisinde 1975'ten bu yana yapılan çalışmaların başarı ile sonuçlandığı ve kansere karşı güçlü bir ilaç bulunduğu bildirildi. Laboratuarlarda sentetik olarak elde edilen ilacın ana maddesi "homoharringtonine" adlı bir alkoloid.

Çin'de "Hephalotaxus" bitkisinden kansere karşı etkili bir madde olan "harringtonine" alkoloidinin çıkarılması çalışmalarına 1971 yılında başlanmıştı. Bu madde lösemi ve diğer kan kanseri türlerinin tedavisinde kullanılabiliyordu. Ancak söz konusu bitkide bu alkoloidin çok az miktarda oluşu elde edilen ilacın yaygın şekilde kullanılmasını olanaksızlaştırıyordu.

Tarsus katliamının...

gösterilen bütün dikkat ve titizliğe rağmen, zorunlu olarak, böyle bir olay zuhur ederse bunun sorumluluğu ile hareket edeceğimiz tabiidir''.

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı kendi bölgesi ve sorumluluğu altında olmamasına rağmen Tarsus olaylarıyla ilgili olarak kamuoyunu aydınlatmaya çalışırken hükümet ve sorumlular hâlâ bir açıklama yapmadı. Olayın geçtiği mahalle sakinleri Devlet Bakanı Orhan Eren'in Tarsus'a geldiği zaman mahalleye bile uğramadığını, kendilerini dinlemeden ve otopsi sonuçları belli olmadan kamuoyunu yanıltıcı beyanlarda bulunduğunu belirtiyorlar. Olaylar sırasında bir depoya sığınan yurttaşların taranması olayının failleri ise hâlâ açıklanmadı.

Başbakanlık, bir yandan Tarsus olaylarının üstünü örtmeye çalışırken, bir yandan da kaza olan yolun üzerinde bulunan Yeşil Mahallesi civarındaki kasislerin kaldırılmasını emretti. Bugüne kadar 150 kişinin kazada hayatını kaybettiği Adana-Mersin yolu üzerine 10 ay kadar önce o zamanki ilçe yöneticilerinin izniyle kasisler yapılmıştı. Arabalar kasislere yaklaşınca yavaşlıyorlar ve böylece mahalle ara-

AP ve MHP...

Listelerdeki...

Mem-Der yöneticisi Alparslan Dumlupınar'a sahte solcular saldırdı

ANKARA(ÖZEL)

MEM—Der yöneticilerinden Alparslan Dumlupınar sahte solcuların saldırısına uğradı. Dumlupınar daha önce de Em—person yöneticisi Ömer Faruk Kayabaş'la birlikte saldırıya uğramıştı.

Mem-Der'den yapılan açıklamaya göre saldırgan grup içinde Hüseyin Şahin, Necati Kanzuk, Mehmet Sazak ve Durak adlı kişiler bulunmaktaydı. Mem-Der Ankara Şube Başkanı Ercan Enç olayla ilgili olarak şunları söyledi: "Onların her saldırısı sonlarını biraz daha yaklaştırmaktadır. Tüm memurlar kendilerine devrimci süsü veren bu zorbalarla bir adım bile atılmayacağını görmelidirler. Mem-Der olarak her türlü zorbaya karşı kararlılıkla mücadele edeceğimiz bilinmelidir. Memurların huzurlarının bozulmasına hiç bir şekilde izin vermeyeceğiz."

Antalya'daki...

...soruşturmaya başlandı. Belediye Başkanının CHP'li olduğu bildirildi.

İSTANBUL'DA BABA OĞUL ÖLDÜ

Tarlabaşı'nda bir evde meydana gelen patlama sonucu 45 yaşındaki Hasan Eser ile 4 yaşındaki oğlu Aydın Eser öldüler. Evde bulunan diğer çocuk ise yaralandı.

Patlamanın sebebi araştırılıyor.

SAMSUN'DA

Samsun Yenidoğan Mahallesinde bir kahvehaneyi tarayan saldırganlar iki kişiyi öldürdüler, iki kişiyi de yaraladılar.

Sağ görüşlü kişilerin devam ettiği kahvehanenin taranması sırasında şoför muavini Cengiz Kurt olay yerinde, Mehmet Bayır isimli yurttaş ise kaldırıldığı hastanede öldü. Muzaffer Pişkin ve Musa Yılmaz adlı yurttaşlar ise yaralandılar.

AKYAZI'DA BİR ÖĞRENCİ ÖLDÜRÜLDÜ

Sakarya'ya bağlı Akyazı ilçesinde meydana gelen olayda Halit Çatur adlı bir öğrenci bıçaklanarak öldürüldü. Ölen öğrencinin sağ görüşlü olduğu bildirildi.

Adana'daki...

NATO Tatbikatı başladı

ANKARA (ÖZEL)

NATO'nun Güney Bölgesi Şafak devriyesi-80 Tatbikatı Orta ve Doğu Akdeniz bölgesinde başladı.

Tatbikat dolayısıyla 23 Nisan'dan beri Eskişehir ve İncirlik Havaalanlarında müttefik devletlerin destek uçuşları devam ediyor.

Şafak Devriyesi-80 Tatbikatı'nın, NATO'ya üye ülkelerin kara, deniz, hava ve amfibi kuvvetleri arasındaki işbirliği ve koordinasyonu geliştirmek amacıyla her yıl yapılan planlı, fiili bir tatbikat olduğu bildirildi.

Şafak Devriyesi-80 Tatbikatına, Kanada, Danimarka, Fransa, Federal Almanya, Hollanda, İtalya, Türkiye, İngiltere ve Birleşik Amerika katılıyor.

Şafak Devriyesi-80 Tatbikatı, Akdeniz'in çeşitli bölgelerinde yapıldıktan sonra 17 Mayıs'ta sona erecek.

Partizanlık yarası

(Baştarafı 1. sayfada)

istiyor. Binlerce isim, çeşit çeşit iddia. Sonunda sürülmelidir hükmü. Yerine şunlar atansın diye öneriler de eklenmiş. Partinin mühürü vurulmuş, imzalar atılmış. Yaptığımız araştırmalar sonucu gördük ki Adalet Partililer ne istediyse olmuş, binlerce memur yerinden, yurdundan, işinden atılmış, atılmaya devam ediyor.

Yazık bu ülkeye, yazık insanlarımıza. Düzenin çürümüş partileri öyle bir çark kurmuşlar ki, ya gidip bu partilerin emrine gireceksin, ya da sürgünlerden sürgün, kıyımlardan kıyım beğeneceksin.

Son yıllarda her iktidar değişikliği, tedirgin bir çalışanlar topluluğu yarattı. İnsanlar varlığını sürdürebilmek için bir tarafa kapağı atmaya, iktidar partisinin isteklerini yerine getirmeye zorlandılar.

Türkiye'de çark böyle kurulmuş. Parti kodamanlarının hizmetinde işleyen, toplumun her kesimine çürüme ve yozlaşma aşılayan bir çark.

Yurttaşlar partilerin emirlerindeki memurlardan ne bekleyecek, işlerini nasıl gördürecek. İktidardaki partiden adamı olmayan ne yapacak? Hakkını nerede arayacaksın? Kime başvuracaksın?

Adalet Partililer yargının bağımsız olduğundan yakınıyorlar. Emirlerine girmeyecek kurumlardan hoşlanmıyorlar. Tek parti diktatörlüğünü yaratacak Anayasa değişiklikleri istiyorlar. AP'liler amaçlarına ulaşabilirlerse Anayasa Mahkemesi Başkanını da bundan böyle Üsküdar AP örgütü veya filanca AP il başkanı tayin edebilecek. Bir pusula yazıp Demirel'den Yargıtay Başkanını değiştirmesini isteyecek. Hükümet de bu arzulara uygun bütün değişiklikleri hemen yerine getirecek.

Yayınımız boyunca, çürümüş düzen partilerinin mantığını ve toplumumuz için yarattıkları tehlikeyi bütün çıplaklığıyla gözler önüne sereceğiz. Aydınlık, karanlıkları aydınlatmaya devam edecektir.

İran'ın...

...nın yayın organında yeralan habere göre, Sovyetler Birliği, operasyon sırasında çölde kalan C—130 tipi nakliye uçağı ve helikopterler üzerinde bazı elektronik testler yapmak istiyor. Testlerin yapılmasına izin verilmesi halinde Sovyetler Birliği İran'a ''güvenilir'' bir radar sistemi vermeyi önerisinin Gazete bu önerinin reddedildiğini de yazdı.

Kuveyt'te yayınlanan ''El Siyasa'' gazetesi ise, İran'ın Sovyetler Birliği'nden geliştirilmiş silahlar ve özellikle Mig-25 savaş uçakları alacağını ve İran Savunma Bakanı Mustafa Şamran'ın bu amaçla yakın gelecekte Sovyetler Birliği'ne gideceğini ileri sürdü.

KÜBA HEYETİ İRAN'DA

Küba Dışişleri Bakanı İsidoro Malmierca'nın, 5 kişilik bir heyet ile birlikte cuma günü Tahran'a geldiği bildirildi.

Haberi veren İran PARS Ajansı, ziyaretin amacı konusunda hiç bir açıklama yapmadı.

Gözlemciler, Küba heyetinin Beni Sadr'ın, Bloksuz ülkelerin olağanüstü toplanmasını istemesiyle ilgili görüşmeler yapabileceklerini belirtiyorlar.

İRAN KÜRDİSTANI'NDA DURUM

Öte yandan BBC Radyosunun haberine göre, İran hükümeti ile Kürt Peşmergeler arasında ölülerin toplanması için 6 saatlik ateş-kes ilan edildi. Bir açıklama yapan Kürdistan Demokrat Partisi, Komele ve Halk Fedaileri örgütleri ise hükümetin kapsamlı bir ateş-kes anlaşması imzalamaması halinde dağlara çıkacak-

Karamanlis...

Suriye...

(Baştarafı: 3. Sayfada)

Suriye'de Esad rejimine karşı "Müslüman Kardeşler" ve diğer demokratik örgütleri geniş çaplı bir muhalefet hareketi başlatmıştı. Olaylar sırasında hem muhalefetten, hem de hükümet yanlısı ve Moskova yanlısı Komünist Partisi üyeleri ölmüştü. Bu arada Esad rejimi Sovyetlerle bağlarını sıkılaştırma yolunda adımlar atmış, Rus darbesiyle başa geçen Afganistan'daki Karmel yönetimiyle temaslar başlamıştı.

Suriye'deki muhalefet içinde hem dini kesimler, hem de laik ve demokratik kesimler yer alıyor.

Arafat...

(Baştarafı: 3. Sayfada)

elde edinceye kadar savaşacaklarını ve Birleşik Amerika'nın Ortadoğu'daki petrol kaynaklarını garanti altına almak için girişeceği herhangi bir eyleme karşı duracaklarını tekrarladı.

Arafat Belediye Başkanlarının Batı Şeria'ya geri dönmelerini istediklerini ve bu konuda BM Güvenlik Konseyine başvuracaklarını söyledi.

Carter...

(Baştarafı: 3. Sayfada)

çinde biraraya gelerek görüşme yapmaları önerisini onayladığı bildirildi. Moskova henüz öneriyi cevaplamadı.

Camp David'de yapılan toplantıya Dışişleri Bakanı Muskie'...

Ziraat Mühendisleri Odası hububat taban fiyatlarının ilan edilmesini istedi

ANKARA (ÖZEL)

ZİRAAT Mühendisleri Odası Başkanı Sami Doğan hububat taban fiyatlarının bu hafta ilan edilmesinin gerektiğini söyledi. Doğan, hububat taban fiyatları konusunda önerilerini de açıkladı.

Taban fiyatı tespitinde bölgeler ve çeşitlerin dikkate alınması gerektiğini, bölge sayısı artırıldığı takdirde küçük üreticilerin daha fazla yararlanabileceğini belirten Sami Doğan, "Aracı ve tüccarların üreticinin alın terini yok pahasına almaması için Toprak Mahsulleri Ofisi piyasaya etkin bir biçimde girmelidir" dedi.

Ziraat Mühendisleri Odasının hububat taban fiyatları önerisi şöyle:

Orta, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri için: 1. derece makarnalık buğdaylar için 14.50 1. ve 2. grup ekmeklik buğday için 12.50

Diğer bölgeler için: 1. derece makarnalık buğdaylar için 14.50 1. grup ekmeklik buğdaylar için 11.50.

Arpa: 975 kuruş, Çavdar: 845 kuruş, Yulaf: 745 kuruş.

Sami Doğan, dünya hububat piyasasında önemli gelişmeler olacağını, fiyatların giderek yükseleceğini belirtti. Doğan şöyle konuştu: "Buğdayın yeni bir stratejik silah haline gelmesi buğday üreticisi ve son yılların buğday ihracatçısı olan Türkiye'nin en büyük dışsatım olanaklarından birisidir. Ülkemizde buğday...

Demirel'e soru sorunca gözaltına alındılar

Konya Karaman'da 1 Mayıs'ı bahane eden güvenlik kuvvetleri, halka baskı uyguladılar

Dev-Yolcular, Hacettepe Tıpa iki DGB'liye saldırdılar

Yol-Koop, Türk-İş Pasajında satış mağazası açacak

ANKARA(ÖZEL)

YOL—Koop (Yol-İş Federasyonu Üyeleri Tüketim Kooperatifleri Birliği) Türk-İş ...

Aydınlık

MEHMET SEYDA — ROMANCI GÜNLÜĞÜ

Değinmeler

«Toptancı» yargılar

Aynı gazetenin ''Sanat-Edebiyat'' köşesini hafta boyu bölüşenler de tartışmalı mıdır aralarında? Tartışırlarsa ne olur?

Hiç bir şey olmaz. Ama dostum İsmet Zeki Eyuboğlu'nun 10.4.1980 günlü gazetede yayınlanan ''Şiirin Ölümü'' adlı yazısının birkaç noktasına takılırken onunla tartışmak değil niyetim. Yanılıyorsam -ve kendisi gerekli görüyorsa- bu yanılmalarımı, konuya açıklık getirerek belki düzeltir diye umuyorum, sadece o kadar.

Ne diyor yazısında Eyuboğlu? ''Bugün şiirimiz cançekişiyor dersek gerçeğe aykırı düşen bir kanı ortaya atmış olmayız. Özellikle 1950 ile 1960 dönemlerinden sonra, *birkaç gerçekçi ozanımızın dışında* (Eyuboğlu'na haksızlık etmiş olmamak için altını ben çizdim MS) şiirimize yaşatıcı, geleceğe kalıcı nitelik kazandıran olmamıştır. Yalnız şiirde değil bu mutsuzluk öyküde de, romanda da öyledir, deneme türünde de. (...) Şiirin ölümüne yolaçan, son dönemlerde eleştirici adıyla ortaya çıkan ölü yıkayıcılarıdır. Onlar kendilerine gelir sağlamak, çevre yaratmak, yandaş bulmak için eleştiriyi bir araç olarak kullandılar'' diyor.

Şiiri, romanı, öyküyü, denemeyi, eleştiriyi böylece toptan can çekiştirip batırmış olmuyor mu Eyuboğlu? Eleştiriyi biraraç olarak kullananlar kimlermiş? ''Onlar''mış.

Peki ama ''onlar'' kimler?

Ya, ''bir kaç gerçekci ozanımız'' kimlerden oluşuyor?

Yanıtsız. Anlaşılan gerçekçi ozanlığı kim üzerine alınırsa ''onlar'' bu yargıdan paçayı kurtarmış olacak.

Şiirimizin yanısıra romanımız, öykümüz, denememiz... hep ''mutsuz''. ''Can çekişiyor''.

Aklıma birden, yıllar önce ''Yeni Ufuklar'' dergisinde çıkan bir yazısı geldi Eyuboğlu'nun. Kızmıştı ''yerli yazarlar''a artık okumayacaktı hiçbirini. Ruşen Hakkı'nın da buna bir yanıtı vardı, ama bulamadım o dergi sayısını. Çok arasam bulurum herhalde. (11.4.1980)

«En büyük beş Türk öykücüsü»

Talip Apaydın, geçtiğimiz hafta Ankara Sanat Sevenler Demeği'nde yapılan Sabahattin Ali'yi anma toplantısında: ''Türkiye'de toplumcu gerçekci edebiyatın yolunu Sabahattin Ali'nin açtığını, onun en büyük beş Türk öykücüsünden biri olduğunu söyle''miş. (Bkz. Aydınlık, 11.4.1980)

Beş en büyük Türk öykücüsü.

Sıralamada, kendi payıma, ilk dördünü kolay buldum: Ömer Seyfettin, Sabahattin Ali, Sait Faik, Orhan Kemal... Ne ki beşincisinde bocaladım. Bir kaç ad birbirine karıştı. Oktay Akbal mı desem, Fakir Baykurt mu desem, Bekir Yıldız mı, yoksa Selim İleri mi, Füruzan mı, Nezihe Meriç mi... hangisi?

Kemal Bilbaşar mı? da diyebilirim.

Kısacası, çıkamadım bu işin içinden. Gerçekten ''iyi öykücü'' bolluğu var yazınımızda. Ama ''en büyüğü''nü yakalamak kolay değil. Bilmiyorum, öykücülüğümüzdeki çeşitliliğe, değişik seslere bakarak bana kolay gelmedi. (11.4.1980)

Gülmece türü sanat değil mi?

Ankara'da yayınlanan aylık ''Yaba'' dergisinin Mart 1980 sayısındaki ''Özdeyişler'' arasında şöyle diyor Osman Serhad Erkekli:

''Gülerek düşünülmez, düşünürken gülünmez. İnsanın beyni olanaksız kılar bunu. Zaten mizahın da edebiyatdışılığı bu ayırımdan kaynaklanır.''

Benden bir soru Erkekli'ye:

—Gülmece, güldürü türündeki öykülerle oyunlar sizce gülünerek yazıldığına göre trajedilerle dramlar da sanatçıların gözyaşları döktükleri sıralarda mı yazılıyor?

Başkaları için bir şey diyemem, epeyce, sayısı iki yüzü aşkın gülmece öyküsü yazdım bugüne dek. Hiçbirini yazarken dozu şiddetli olsun, güldürü öğesi çoğalsın diye kahkahadan kırılmadım. Tam tersi güldürü öğesini yakalayabilmek için çok düşünmek zorunda kaldım.

Belki Osman Serhad Erkekli ''Bizi güldüren bir yapıt bizi düşündürmez'' demeğe getiriyor. Buna da katılamıyorum. Molière, Mark Twain, Yeroslav Haşek vb. yazarların oyunlarını seyreder, yapıtlarını okurken hem gülüp hem düşünmez miyiz? (13 Nisan 1980)

günün sanat olayları

GÖSTERİ

● *İSTANBUL Sinema-TV Enstitüsünde, bugün 14.00'de Yavuz Özkan'ın MADEN (1978) filmi, 16.30'da da Ken Hughes'ün ÖLÜMSÜZ KAHRAMAN (Cromwell) adlı 1970 yapımı, Türkçe altyazılı filmi sunuluyor.*

● *İSTANBUL, İtalyan Kültür Merkezi Tepebaşındaki salonunda, Mauro Bolognini Toplu Gösterisini sürdürüyor. Bugün 17.15 ve 19.30'da ÇOK GÜZEL BİR KASIM AYI (Un Bellissimo Novembre) adlı film sunuluyor. Başrollerde Gine Lollobrigida ve Gabriele Ferzetti var.*

● *İSTANBUL Tünel Kültür-Sanat Evinde, bugün 18.30'da iki Türk belgeseli sunuluyor. M. İpşiroğlu-S. Eyuboğlu ikilisinin HİTİT GÜNEŞİ (1963) ve S. Eyuboğlu-A. Albek ikilisinin KARAGÖZ'ÜN DÜNYASI (1976). İki film de İstanbul Üniversitesi Film Merkezi'nin yapımları.*

● *İSTANBUL Avusturya Kültür Ofisi, bugün 18.00'de ''MOZART'' (Bir Gençliğin Anıları) adlı TV filminin ilk bölümünü sunacak.*

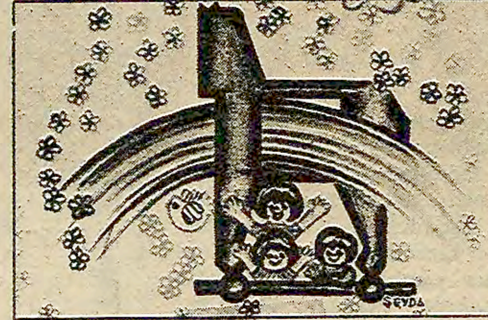
● *ANKARA Sanat Sevenler Derneğinde, bugün 18.00'de Ö.Ömer Yörükoğlu'nun ''Ahlat'' konulu dia ve film gösterisi var.*

4. Uluslararası Tahta At Çocuk Şenlikleri 9-16 Haziranda yapılacak

Çanakkale'de üç yıldır sürdürülen Uluslararası Tahta At Çocuk Şenliklerinin bu yılki dördüncüsü 9-16 Haziran tarihleri arasında yapılacak.

Tahta At Çocuk Şenlikleri Koordinatörü İsmet Öktem tarafından yapılan açıklamada, şenliğin çocuk dünyasına yönelik çalışmalar yapan yerli ve yabancı kişi ya da toplulukların biraraya gelerek bilgi, deney ve kültür alışverişi yapmalarını, bu arada da bölgenin tüm uluslarca bilinen antik ve yakın tarihsel özellikleri çevçevesinde, ülkemizin gereksindiği turizm ve dış politika reorganizasyonuna katkıda bulunmayı amaçladığı belirtiliyor.

Çocuk Tiyatroları, çocuk filmleri, resim, edebiyat, spor gibi çeşitli etkinliklerin yer aldığı şenlikte, bu yıl çocuklar için sualtına, aletli dalış eğitimi yapılacağı da belirtiliyor. Öte yandan bundan böyle her yıl şenliklerin, çocuk dünyasına hizmeti geçmiş bir kişi ya da tüzel kişinin hazırlayacağı bildiri ile açılacağı, örneğin önümüzdeki yılın bildirisinin UNICEF Genel Merkezi tarafından hazırlanacağı, bu yılın bildirisinin de ise Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Başkanı Ali Rıza Zorluoğlu tarafından hazırlandığı bildirildi.

Aylık sanat dergisi YABA beş dalda yarışma açtı

Ağustos 1979 tarihinden beri yayınını Ankara'da sürdüren aylık sanat dergisi YABA, nisan sayısında edebiyatın beş dalında ''Halk Ödülü Yarışması'' adıyla yarışmalar açtığını açıkladı.

Halk öyküsü, şiir, eleştiri, deneme ve araştırma dallarında açılan yarışmaların amatör-usta tüm yazarlara açık olduğu, konuların serbest tutulduğu belirtiliyor. Edebiyat yarışmalarındaki maddi ödüllere karşı olduğunu belirten dergi, bu yarışmalarda birinci, ikinci, ve üçüncü seçilen yapıtların YABA Yayınları adı altında yayınlanacağını ve yazarına telif ödeneceğini duyuruyor.

Yaba dergisi bu yarışmayı düzenleme amacını şöyle açıklıyor: ''Bu yarışmayı Türkiye halk yazınını geliştirmek ve bunun karşısında olan revizyonist-burjuva sanatını yaymaya çalışanların yozluğu, teslimiyetçiliği körüklemelerine karşı halkımızın yüzyıllardır gelişen devrimci sanatının sesini duyurmak amacıyla açıyoruz.''

Yarışmaya birer rumuzla katılmaları istenen yarışmacıların eserlerini, en son 15 Ekim tarihine kadar ''Yaba, Halk Ödülü Yarışması, P.K. 66, Samanpazarı-Ankara'' adresine göndermeleri gerekiyor.

Yaba dergisi, öte yandan haziran ve temmuz sayılarını 11-12, sayılar olarak birleştirerek çıkaracağını ve bunun ''Halk Edebiyatı Özel Sayısı'' olacağını açıklıyor ve bu sayı için okurlarından şiir, öykü, inceleme, araştırma, deneme ve eleştiri yazıları beklediğini duyuruyor.

sayılı günler — MUZAFFER BUYRUKÇU

16.1.1978 (1)

Katiller her zamanki gibi yakalanmamıştı

Kirlenen giysimi yaşlı temizleyiciye verdim. Teslim kağıdına 65 lira yazınca gözlerim faltaşı gibi açıldı. ''Birbuçuk ay önce 40 lira almıştınız.''

''Evet, artıyor ama. . .'' dedim. İtirazımın boşuna olduğunu bildiğim halde öfkelendim. Fiyatların hızla yükselmesi gibi memurların emeklilerin gelirleri de, yaşamlarındaki refah da, çeşitli baskılarla kuşatılan insanlar da sonsuz özgürlüklere erişip duygu ve fikir alanındaki doruklara varabilselerdi. . . Vıcık vıcık çamura bulaşmasını engellemek amacıyla pantolonumun paçalarını kıvırdım. Koç Öğrenci Yurdunun önündeki durakta otobüs beklemeye başladım. Bugünün pazartesi olduğunu anımsamadım, döndüm, durağın arkasındaki bayiden bir Sanat Dergisi aldım, sağı solu kollayarak, yollayacağım mektupların bulunduğu paltomun cebine soktum. Cumhuriyet gazetesi alırken de öyle davranıyordum. Cumhuriyet, Milliyet gazetelerini okuyanlar okumaya dışarıdan kişilerce dövülüyor, yaralanıyor, hakaret ediliyordu. Oktay Akbal, Mustafa Ekmekçi, Fikret Otyam sık sık bu konuyu deşiyorlardı. Doğrusu bu ya, oğlum yaşındaki beyinleri yıkanmış, Ortaçağ karanlığıyla koşullandırılmış üç dört delikanlı tarafından hırpalanmak istemiyordum. Köşeye çekildim, Tandoğan yönünden Kızılay yönüne giden taksileri, özel otoları dikkatle ve korkuyla izlemeye koyuldum. Son zamanlarda otolardan Amerikan gangsterleri gibi duraklardaki kalabalığa makineli tüfeklerle ateş açılıyordu. Bir süre önce Maltepe Camiinin orda bir öğrenciyi taramışlar, öldürmüşlerdi. Gene Maltepe'de devrimci öğrencilerin ders çalıştıkları Bayraktar Kahvehanesinde gizli ellerin yerleştirdiği bomba patlamış, yaralanan elli altı gençten dördü ölmüştü. Ortalıkta dolaşan bir söylentiye göre, polisin böyle bir olay çıkacağından haberi vardı, bilerek, istiyerek önlem almamışlardı. İstanbul'da, Laleli'de yürüyen iki öğrenciyle Çarşıkapı durağında nişanlısıyla otobüs bekleyen bir tıp öğrencisini öldürmüşlerdi. Katiller her zamanki gibi yakalanmamıştı.

Halkevleri Genel Merkezine tahrip gücü yüksek bir bomba atılmış, üç kişi yaralanmıştı. CHP İzmir Milletvekili Süleyman Genç'in evini bombalamışlardı. Süleyman Genç ölümden kıl payı kurtulmuştu.

Kaldırımlarda çifter çifter kasklı, coplu polisler geziniyorlardı. Köşede polisler kümelenmişlerdi. İki panzerle üç polis arabası yana çekilmişti. Bugün kimbilir kaç öğrenci ölecek, kimbilir kaç ananın babanın yüreğine ateş düşecekti. . . Dikmen otobüsüne bindim, iki buçuk lirayı kutuya attım, izin isteyerek arka kapıya doğru ilerledim. Sıcaktı içerisi. Yolcuların çoğu öğrenciydi, heyecanla konuşuyorlardı. Yüzlerini inceliyor, sözlerinden hangisinin komando hangisinin devrimci olduğunu anlamaya çalışıyordum ama anlıyamıyordum. Yalnız korku bilincimi durmadan tedirgin ediyor, durmadan kendini duyuruyordu. Yıllardır varlığıma egemendi, yönetiyor, öteki iyi, olumlu duyguları barındırmıyordu. Kızılay'da indim, Gökdelen'in altındaki postane arı kovanı gibi uğulduyordu. Pul kuyrukları uzamış da uzamıştı. Telefon aygıtlarının başında birileri vardı: Ya numaraları çeviriyor ya da ses gideni ağızlarına yaklaştırmış konuşuyorlardı. Pulları yapıştırdım zarflara ve uğruna inandığım sol elime -uçak- yazılı kutuya bırakıverdim.. Şimdi! Tamam, Danıştaya uğrayacak, üye Feridun Taşkın'ı görecektim. İyi ama ne yapacaktı? Böyle kurumlardan mutlaka bildikleri izlenimini uyandıran üç yaşlı başlı, memur yüzlü kişilere selam verdim. İkisi hiç ilgilenmedi, biri ''Ben buraların yabancısı sayılırım'' dedi. Yanılgıma kızdım. O çok övündüğüm — İnsan tanıma — gücümü yitirmiş miydim yoksa? Rahatsız etmediğim, tam tersi rahatsız edildiğim adamlara ters ters baktım. Yeşil ışık yanınca, eğitilmenin ve uygarlaşmanın dengeli yürüyüşüyle karşıya geçtim. Soysal hanın önündeki kulübede otobüs bineceklere para bozan EGO görevlisine sordum. Otuz yaşlarında, ince bıyıklı, esmer biriydi, başını eğmiş madeni liraları, iki buçukluları üstüste koyuyordu. Paraların ağırlığını ceplerimde, avuçlarımda duyardım. Eskiden kolejin oralarda, kanser hastanesinin ilerisindeydi ama galiba şimdi taşınmışlardı. ''Mersi.'' Pikniğe giden sokağa saptım. Yanlar, özel otolarla kaplandığından zaten dar olan yol iyice daralmıştı. Güçlükle adım atıyordum; bir oraya, bir buraya sekerek, zikzaklar çizerek, arabaların arasından geçerek. Karşıdan gelen araçları görünce ne yapacağımı bilmiyordum. Yürüme özgürlüğümü kısıtlayanlara, bu çarpık düzeni ayakta tutmak için ortalığı kana bulayanlara veryansın ediyordum. Aklıma birden çektirdiğim resimler geldi. Sanatsevenler Derneği'nin karşısında, bitişiğindeki meyhaneden kebap ve içki kokuları yükselen eski yapıya girdim. Paydaş Fotoğraf Stüdyosu ikinci kattaydı. Resimler hazırdı. Hemen Türkiye Yazarlar Sendikasına yollamalı, kayıt işini bitirmeliydim. ''Danıştay'ın nerede olduğunu biliyor musunuz acaba?''

Bıyıklı, güleç yüzlü bir delikanlı iştahla cigara içiyordu. ''Zafer Çarşısının karşısındaki park var ya, onun arkasında.''

''Orduevinin yanında mı?''

''Hayır. Parkın arkasındaki yüksek yapı.''

''Teşekkür ederim.''

''Resimlerden daha isterseniz telefon edin.''

Sokaktaydım. Burnum, kulaklarım, ayak bileklerim üşüyordu. Kimi kez cinleşmemi, bir toz zerresini, zihnimin en karanlık köşelerindeki kıpırtıları sezmemi, davranışlar başlangıç halindeyken sergilenecek durumu kestirmemi sağlıyan canlı mekanizma kimi kez duruyor, bütün algılarımı felce uğratıyordu. Salaklaşıyordum ve en basit gerçeği kavrayamıyordum ''Orduevinin yanında mı?'' sorum, bu salaklaşmanın ürünüydü. Gördüm yapıyı. Alamet bir şeydi. Yukarlara bakarken başım döndü. Parkedilmiş otoları okşadım, büyük otellerin girişlerini andıran camlı bölmeye yöneldim, Danışma'daki esmer, Anadolulu gence ''Feridun Taşkın beyi görmek istiyorum.'' dedim.

''Beşinci katta.''

Üç asansör vardı. Bakaliti andıran sayılar, asansör aşağıya inerken ve çıkarken hangi kattan geçiyorsa o katı belirtircesine aydınlanıyordu. Bekleşenlerden birisine yaklaştım. ''Hangisine binmem gerekiyor?'' Ortadakini işaret etti, 'Tek sayılara bu asansörle çıkılır'' dedi. Salaklığım sürüyordu ve kente yeni ayak basmış bir taşralıdan farksızdım. Oysa benim böyle şeyleri, — kentlerin teknik yaşamını — şimdiye kadar öğrenmem gerekirdi.

(DEVAMI YARIN)

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

Kasaroğlu'nun bu haftaki mesajı:

Ülkede düğmeyi kapatma özgürlüğü var

Eski Başkentlerimiz adlı 4 haftadır süren, daha sürecek olan programın geniş tepki uyandırmasına karşılık bu hafta Fatih Sultan Mehmet Han'ın 499. ölüm yıldönümü dolayısıyla ''Tarihte bu hafta'' adı altında ''Ünlü Türk büyüklerinin''tanıtılmasına başlanacağını söylesek, sanırız Kasaroğlu'nun mesajı gayet açık ortaya çıkıyor. ''Özgürlük isteyenlerin televizyon düğmesine basma özgürlüğü var''. Demirel'in milleti cephelere bölme politikası televizyonda da çok güzel ve sistemli bir şekilde yansıtılıyor. Demirel'i sevenler televizyon başına, hükümete karşı olanlar televizyon dışına. Süregiden dizilerin (Forsyte Efsanesi, İki Tanık ve Dallas) belli günlerde yayınlanan (salı, cuma, pazar) filmlerin yanısıra haftadan seçmeler şöyle:

5 Mayıs Pazartesi

18.50 GÜLE OYNAYA
Haftanın şarkısı Kuşlar'dan sonra, 23 Nisan öncesinden beri tekrarlanan ayın konserinde ''Onuncu yıl marşı, Atam, Sarı Zeybek ve 23 Nisan şarkıları'' yine tekrarlanacak.

20.45 TARİHTE BU HAFTA
''Büyük Türk Padişahı'' Fatih Sultan Mehmet Han'ın ölümünün 499. yıldönümü dolayısıyla Fatih tüm yönleriyle tanıtılacak.

21.45 DIŞ KAYNAKLI MÜZİK
Leslie Uggams söylüyor.

6 Mayıs Salı

20.40 ESKİ BAŞKENTLERIMIZ
5 Haftadır devam eden bu programın bu haftaki bölümünde Osmanlı başkenti olarak Bursa camileri, kervansarayları eski gelenekleriyle tanıtılacak.

21.35 TÜRK SANAT MÜZİĞİ
Sanatçı Kutlu Payaslı ''Bir esmer dilberin vuruldum hüsnüne'', ''Seninle doluyum kopamıyorum'', ''Ne olur akşamları otursan yanıbaşıma'', ''Duydum ki unutmuşsun gözlerimin rengini'' ve ''Ankara Rüzgarı'' şarkılarını ekranda okuyacak.

21.30 TV'DE SİNEMA
Yönetmenliğini Richard Brook'un yaptığı ve başlıca rollerini Paul Newman, Geraldine Page'in paylaştıkları ''Gençlik'' adlı film yayınlanacak.

7 Mayıs Çarşamba

20.40 TURİZM DEDİKLERI
Her hafta çarşamba günleri yayınlanacak olan Turizmle ilgili bu kısa oyunun 1. bölümünde yeni yatırımlardan ziyade mevcut yatırımların değerlendirilmesi konu edilecek.

20.55 UEFA KUPASI FİNALİ İLK MAÇI
UEFA Kupası final maçında 2 B. Almanya takımı Eintracht Frankfurt ile Mönchengladbach karşı karşıya geliyor. Eintracht Frankfurt yarı finalde B.München'i, Mönchengladbach ise Stutgart'ı elemişti.

22.45 İKİ TANIK
Sürekli filmin son bölümü yayınlanacak.

8 Mayıs Perşembe

20.40 SAZ ESERLERI
Programda Dede Salih Efendinin Acemaşıran Peşrevi seslendirilecek.

20.45 AŞK GEMİSİ
Dizinin ''Eski Dostlar'' adlı bölümü yayınlanacak. Aşk gemisi engin sularda yol alırken gemi içinde çıkan sorunlar gezinin bitimine kadar çözümlenir.

21.35 BASIN TOPLANTISI
Her haftaki gibi Basın toplantısının konusu ve katılacaklar hafta başından belli olmadığı ya da bildirilmediği için içeriği hakkında bilgi veremiyoruz.

9 Mayıs Cuma

21.10 TV'DE TÜRK SİNEMASI
Yönetmenliğini Tunç Başaran'ın yaptığı ve başlıca rollerini Kartal Tibet, Selda Akkor Tanju Gürsu'nun paylaştıkları ''ELVEDA'' adlı film yayınlanacak.

22.40 DIŞ KAYNAKLI MÜZİK
Paul Williams söyleyecek.

19.15 İNANÇ DÜNYASI
Programda Hafız Emin Işık Nisa suresi 36 42ayetleriniokuyacak.Program Hacı Bayram Camiinin tanıtılması ile son bulacak.

10 Mayıs Cumartesi

17.00 INGILTERE FEDERASYON KUPASI NAKLEN YAYIN

20.45 TELEVİZYON OYUNU
Henüz içeriği belli olmadı.

23.15 HASTANE
Yayınına neden ara verildiği açıklanmayan sürekli dizinin 11. bölümü yayına giriyor.

11 Mayıs Pazar

12.50 TATİL SİNEMASI
Yönetmenliğini Fritz Lang'ın yaptığı ve başlıca rollerini Arthur Kennedy, Marlene Dietrich, Mel Ferrer'in paylaştıkları ''KULUBE'' adlı film yayınlanacak.

22.25 YUNUS EMRE
Büyük düşünür Yunus Emre'nin hayatı, düşünceleri ve şiirlerini konu alan bu programda Eskişehir'de düzenlenen Yunus Emre'yi anma törenlerinden görüntülere ve Yunus'tan şiirlere yer verilecek.

MEHMET SEYDA/Roman — ÜŞÜTÜKLER 34

«Sen nesin? Kıytırık bir polissin.»

Sorumlu Pehlivan bunları duymazlıktan gelmekte, masanın üzerindeki kağıt açacakla dişlerini karıştırmaktaydı.

Polis hırslandı:

— Topla şu sonradan çıkmalarını.. Yoksa seni vururum!

Hırtoğlan, polise gülümsedi:

— Cahillik etme yavrum! Sen nesin? Kıytırık bir polissin. Ben senden çok keskinlerin karşısında bile böyle beşlik simit gibi kurulurum.

—Sen Mayk değilsin ve olamazsın. . diye çırpınıp yolundu memur. Kime yutturuyorsun? Bütün kitaplarını ezbere bilirim. Ben onun delisiyim!

—İki gözüm, şart mı aslı olmak? dedi Cılk Kamber (ya da, Kambır). Ben Mayk Hamır'ın kendisi olmayabilirim, diyelim ki kopyası ve aslı gibiyim. His Master's Voice- yani,''*Sahibinin Sesi*'' yim.

Başta Başkomiserleri olmak üzere, tüm polisler bu sıra ve saygı tanımazlığa pek şaştılar. Şaşıp, karşılıklı bakıştılar. Her şeyden önce, o tüfek gibi uzatılmış ayaklar bozuyordu sinirlerini. ''*alalım paçasını aşağıya. .*'' dercesine dürttüler birbirlerini.

—Alalım mı değerli Başkomiserim ha, ne dersin?

Sorumlu Pehlivan pişkin bir gülüşle, çarpılmaya yüztutan durumu düzeltti bereket versin:

—Daha anlayamadın mı ahbap, Mayk Hamır İngilizce yazılmış bir kitap! Sen ne dedin deminden? ''*Ben onun delisiyim*'' dedin, iyi ya işte. Arapça değilmi uydur uydur söyle, ben de onun Arapçaya çevirisiyim. Mayk Hamır-Cılk Kambır) Sorumlu Pehlivan—Hırtoğlan. Senin anlayacağın, Turhal'lı hep bir halli. Sorsana niçin? Bensiz, yani Kamber'siz düğün olmaz da onun için.

Genç memur bu açıklamadan fazlasıyla apışıp kalmış. Başkomiserse, bir meslek saygısıyla Hırtoğlan'ın ellerine yapışmıştı. Coşkudan yüreği kabarmış, gözleri dolmuş:

—Şunu vaktiyle söylesene üstadım, bak şimdi oldu! demişti.

Genç memur da:

—Ben bilemedim üstat, beni mahcup ettin! diyerek binlerce kez özür dilemişti.

Ölüleri yeni baştan saymış ve sormuştu:

—Kuzum, bunca adama sen tek başına mı yettin.

Sorumlu pehlivan, alçakgönüllü bir tavırla ancak o zaman kalktı ayağa. Üzerlerine afiyet, gerindi ve esnedi. Sağına soluna baktı. Bakıp:

—Geçmiş yüzyıllarda ve şimdilerde çok adam tanıdım, diye anlattı, şu herifler gibi kaşınır dayağa. Biraz okşadın mı da, dayanamaz ölür.

Başkomiser, kolaylık olsun da ne olursa olsun düşüncesiyle:

—Canım, alt yanı herkes bir çukura gömülür. . dedi.

Sorumlu Pehlivan'ın sırtını sıvazlıyarak ekledi:

—Hey gidi koca Kamber, üzülme, aldırma, keyfine bak!

Öbürleri de söze karıştılar:

—Aldırma, boşver boşuna dolusuna. . Daha bunlar gibi nice can kurban olsun yoluna! dediler.

İlkin kendisine gösterilen tepki gibi, bu çeşit övgüleri de Hırtoğlan onların toyluklarına verdi. Başka olurdu feleğin tahta çemberinden geçen olgun kişi: bunlar gibi tükürdüğünü yalamazdı. Bir parlamaz, bir sönmezdi. Tavırlarından ve sözlerinden, ölür de geri dönmezdi. Hem bilirdi tüm gelmişi ve geçmişi, hem de suçun büyüğüne küçüğüne, suçluların azlığına çokluğuna bakmaz, tek başına çözümlerdi her işi.

Önde barmen, arkada Karmen, ölü diri suçluların hepsi arabaya tıkıldı. Bardan gülüşe söyleşe, kolkola çıkıldı.

Birbirlerinden ayrıldıktan sonra, Pehlivan'ın gece sağ kulağı hep çınladı durdu. Onu birileri, — acaba kim olabilir?-, ya polis arkadaşları, ya da ölmüşlerin yakınları anıyordu. Kulağı çınladıkça sinirleniyor, ''*Kardeşim, her kim isen, gözünü seveyim, iti an beni anma!*'' diyordu.

DEVAM EDECEK

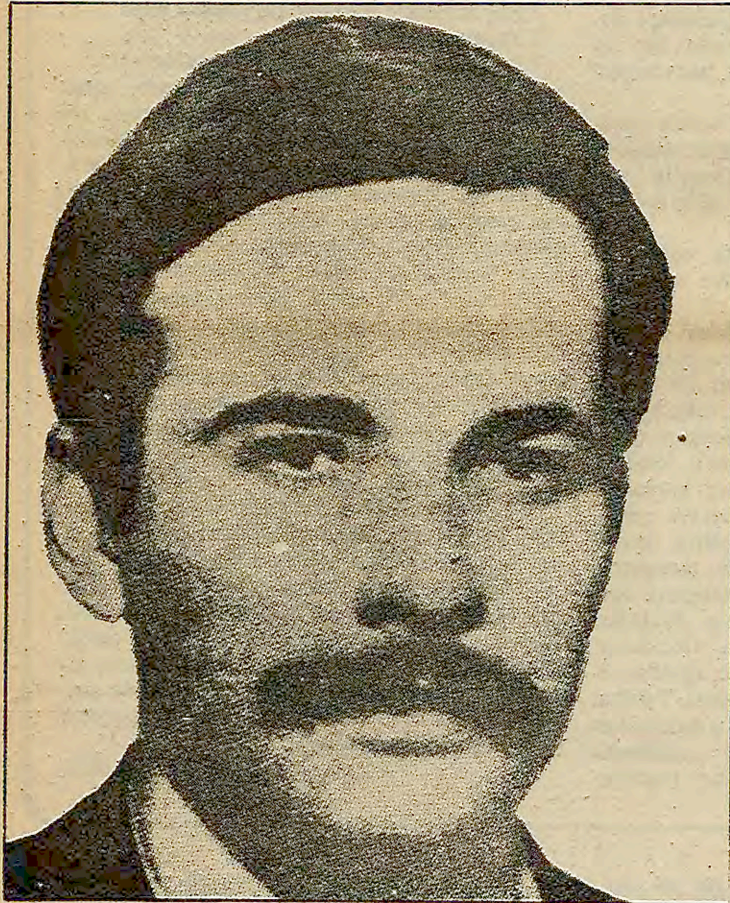
Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

● Satır grubu, Ecevit'i yuhalayan Çayan ve Gezmişlerle dirsek teması arıyordu. Ecevit'in yuhalanmasından sonra SBF'de bir basın toplantısı yapılmış, yayınlanan bildiride Ecevit önderliğindeki sosyal-demokrat hareket, Amerikan emperyalizminin yıpranan Demirel'in yerine geçmek üzere hazır tuttuğu yeni dayanak ilan edilmişti.

● Küpeli-Çayan-Aktolga grubu ilk adım olarak, Toros Kampı dönüşü Ulaş Bardakçı'nın yeraltına geçmesine karar verdi. Ulaş Bardakçı çevresine mücadeleden uzaklaşmış görünmeye başladı. Artık hiç bir kitle toplantısına katılmıyor, şık giyiniyor ve elinde o zamanlar bir yenilik olan "bond çanta" ile dolaşıyordu. Görevi gruba "lojistik destek" sağlamaktı. Bir kuruyemişçi dükkanı açtı.

"Latin Amerika devrimi" ve Mahir Çayan

● İlkesiz Birlik Cephesinin bir özelliği ise, TİP yönetiminin çizgisine karşı mücadeleye yan çizmiş ya da TİP çizgisinin etkisinden henüz tam kurtulamamış olanları saflarında toplamasıydı

MAHİR ÇAYAN: ODTÜ'deki Aktolga-Bardakçı grubuyla Çayan-Küpeli grubu da 969 Sonbaharında birleştiler.

YUSUF Küpeli, Deniz Gezmiş ve Hüseyin İnan Filistin dönüşü kaçak ya da hapiste olduklarından bu Kurultaya katılamamışlardı. Ama onların görüşlerini temsil eden başkaları vardı. Kurultayda ODTÜ grubu, SBF'deki Küpeli-Çayan grubu ve İstanbul'dan Gezmiş grubu aynı safta yer aldılar. Öteki safta ise Doğu Perinçek, Gün Zileli, Oral Çalışlar, Bora Gözen, Halil Berktay, Şahin Alpay, Erdoğan Güçbilmez, Ömer Özerturgut önderliğinde bir grup vardı. Kurultay boyunca kitle çizgisi, devrimci güçbirliği, sosyal-demokratlara karşı tutum, farklı görüşteki gençlere karşı tutum konularında iki farklı görüşün savunulduğu yoğun tartışmalar oldu.

Kitle çizgisi tartışması

TARTIŞMALARIN odak noktasını kitle çizgisi tartışması oluşturdu. Birkaç aydır sürdürülen iki farklı tür çalışma, bu konuda iki farklı çizgiyi billurlaştırmıştı. Yaz boyunca küçük grupların askeri eğitimi ile uğraşan taraf "Milli demokratik devrime evet, ama nasıl" diyordu ve emperyalizmin gizli işgalini açık işgale dönüştürecek silahlı küçük grup eylemleri yapılması ile dağa çıkma hazırlığına ağırlık verilmesi gerektiğini savunuyorlardı. Doğu Perinçek ve arkadaşları ise devrimci hareketin kitle çizgisi izlediği için bu noktaya geldiğini ve kitlelerden kopulduğu takdirde mücadelenin başarısızlığa uğrayacağını söylediler.

İttifaklar

İKİNCİ görüş ayrılığı ittifaklar konusunda ortaya çıktı. Kurultay öncesinde TÖS Kongresine gelen Ecevit yuhalanmış ve çelengi parçalanmıştı. Ayrıca bir süredir özellikle ODTÜ'de sosyal-demokrat gençler dövülüyor, panoları yırtılıyor, öğrenci birliği seçimleri sosyal-demokratların kazanmasını önlemek için seçim sandıkları kaçırılıyordu. Kendisine "eylemci" diyen bir grup devrimci güçbirliğine de karşı çıkıyordu. İttifaklar konusunda TİP yönetiminin tutumu, devrimci saflarda boy gösteriyordu. Satır grubu, Ecevit'i yuhalayan Mahir Çayan ve Deniz Gezmişlerle dirsek teması arıyordu. Ecevit'in yuhalanmasından sonra SBF'de bir basın toplantısı yapılmış, yayınlanan bildiride Ecevit önderliğindeki sosyal-demokrat hareket, Amerikan emperyalizminin yıpranan Demirel'in yerine geçmek üzere hazır tuttuğu yeni dayanak ilan edilmişti. Daha sonra İstanbul'da CHP İl Kongresinde Satırcılar "eylemci" grubun TMGT çevresinde toplanan bir kesimini Ecevit ekibine karşı vurucu güç olarak kullanacaklardı. "Eylemci" grubun TİP sekterliğinden ve maceracı eğilimlerden kaynaklanan ittifaksızlık siyaseti, CHP'nin parlamentodan umudunu kesmiş göbekçi kanadıyla ittifak siyaseti sonucunu veriyordu. Bu tutum AP'ye de paralel düşüyordu.

Doğu Perinçek ve arkadaşları ittifaksızlık siyasetine karşı çıktılar ve devrimci mücadelenin başarısı için doğru bir ittifak anlayışının zorunlu olduğunu savundular.

Kurultay, devrimci saflarda bir bölünmeyi önlemek için, birleştirici aday olarak ortaya çıkan Atilla Sarp'ın Dev-Genç Genel Başkanı seçilmesi ile sonuçlandı.

Devrimci saflarda hayli etkisi olan Mihri Belli'nin bu iki çizgi mücadelesinde alacağı tutum önemliydi. Gerçi Mihri Belli eylemci gençleri günün birinde elinden kaçırmaktan korkuyordu. Ama darbeci hesapların da bu "eylemci" gençlere ihtiyacı vardı. Bir süre sonra onların yanında yer aldı. Bu adım bölünmenin kaçınılmaz hale gelmesine ve bir yıl sonra kurulacak olan THKP-C ve THKO gibi örgütlerin devrimci harekette önemli mevziler kazanmalarına yol açtı.

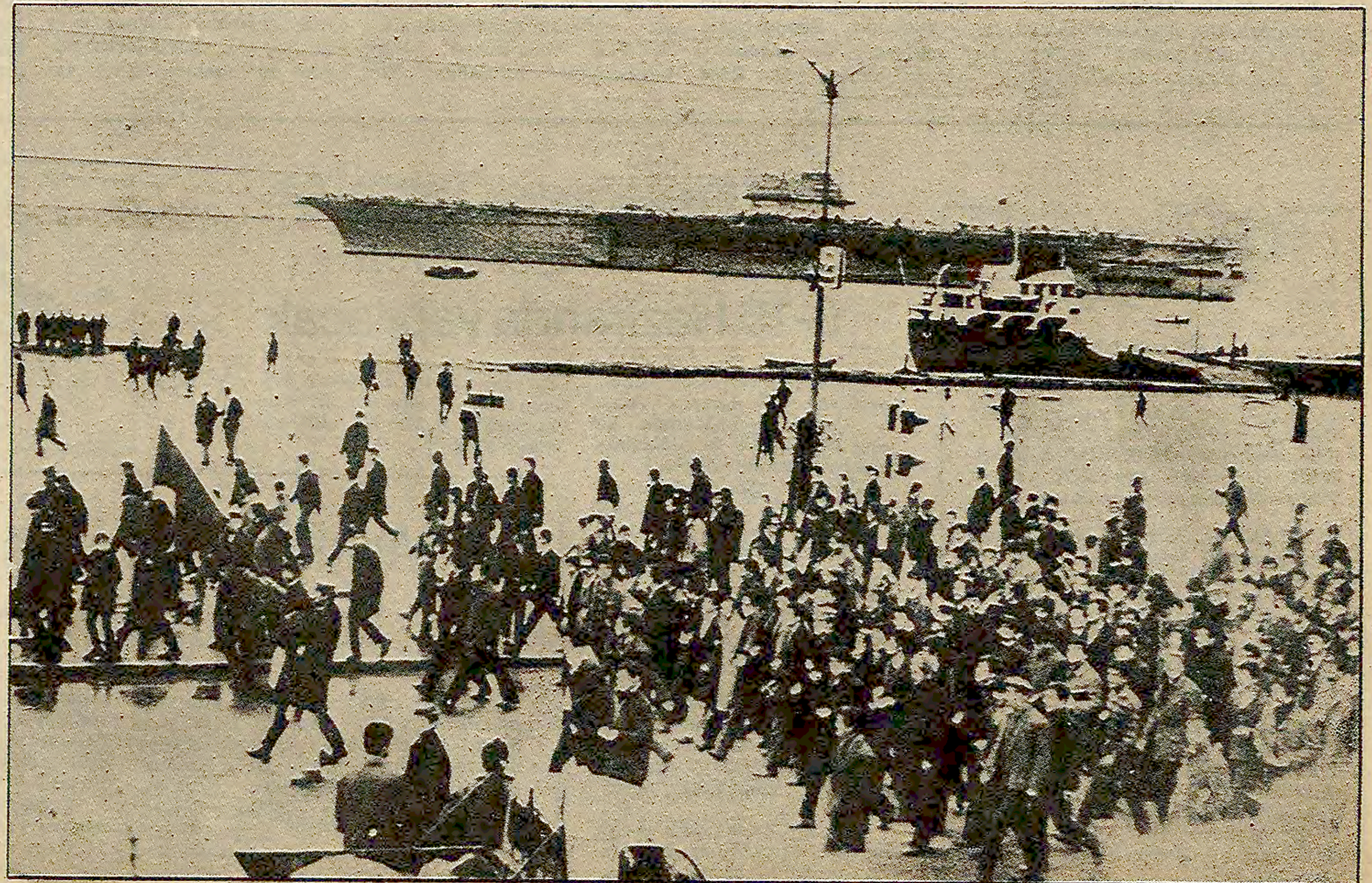
PDA-ASD ayrılımı

BÖYLECE 69 sonunda Türk Solu hareketi ikiye bölündü. Daha önce Aydınlık dergisinin sahibi olan Münir Aktolga elindeki sahiplik belgesine dayanarak dergiye el koydu. Doğu Perinçek ve arkadaşları Proleter Devrimci Aydınlık dergisini yayınlamaya başladılar.

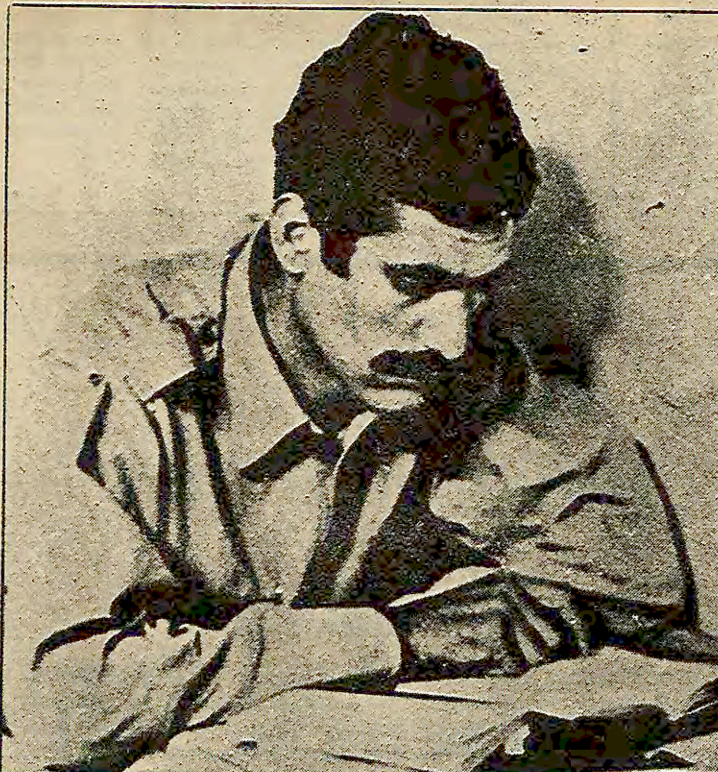
Böylece Doğu Perinçek ve arkadaşlarına karşı tam bir "ilkesiz birlik cephesi" kuruldu. Bu cephenin başını darbeciliğin temsilcisi Mihri Belli çekiyordu. Ayrıca Ankara ve İstanbul'da darbeciliği savunan gençlik grupları vardı. Bu cephenin ikinci özelliği, saflarında küçük grupların dağda ve şehirde yürütecekleri silahlı eylemleri savunanları toplamasıydı. Deniz Gezmiş grubu, Hüseyin İnan grubu, Münir Aktolga grubu ve Küpeli-Çayan grubu bu safta toplanmıştı. İlkesiz birlik cephesinin üçüncü özelliği ise TİP yönetiminin çizgisine karşı mücadeleye yan çizmiş ya da TİP çizgisinin etkisinden henüz tam kurtulamamış olanları saflarında toplamasıydı. Ayrıca grupçuluk bu cephenin belirgin özelliğiydi.

Polis baskınları sonucu yurtlarda öğrencilere rahat kalmamıştı. Devamlı polis ve komando baskısı altında idiler. Siyasal Bilgiler Yurdunda polisin yaptığı baskından sonra yurt odalarından birinde eşyaların durumu.

Amerikan 6. Filosuna karşı yürüyüş yapan gençler en önde Türkiye Cumhuriyetinin bayrağını taşıyorlardı.

DENİZ GEZMİŞ: 1969 Sonbaharında Gezmiş ODTÜ'deki Hüseyin İnan grubuyla birleşip THKO'nun temelini oluşturuyordu.

Küçük grupların birleşmesi

BU grupların aynı safta toplanmaları ile üç ayrı grup halinde şekillenmeleri de başladı. ODTÜ'deki devrimci çevre daha önce iki gruba bölünmüştü. Bunlardan Aktolga-Bardakçı grubu 69 sonbaharında SBF'deki Küpeli-Çayan grubu ile birleşti. Deniz Gezmiş grubu ise ODTÜ'deki ikinci grupla, Hüseyin İnan grubuyla yakınlaştı. Mihri Belli ise gençlik içindeki Mustafa Gürkan grubuyla yakınlaşmıştı.

Küpeli-Çayan-Aktolga grubunun Gezmiş-İnan-Arslan grubundan ayrı şekillenmesini Mustafa Kemal Çamkıran şöyle açıklıyor:

"Aktolga-Çayan-Küpeli grubu Gezmiş-İnan grubundan farklı olarak teorik ve siyasi mücadeleyle daha ilgiliydiler. Debray'ı eleştiriyor, parti sözü ediyorlardı. Ama gençlik içinde canlı fikir hayatına, demokrasiye karşı eylem birliği içindeydiler. Sosyal-demokrat gençleri öğretim üyelerini birlikte düşman ilan ediyorlardı. 69 yazında her iki grup da askeri eğitimi ile uğraşmışlardı ve Amerikan emperyalizminin gizli işgalini açık işgale dönüştürmek için vur-kaç eylemlerinden yanaydılar. Bu iki grubun ayrı iki örgüte dönüşmesinin belirleyici olan ahbap çavuş ilişkileri ve grupçuluktu."

Küpeli-Çayan-Aktolga grubu ilk adım olarak Toros kampı dönüşü Ulaş Bardakçı'nın yer altına geçmesine karar verdi. Ulaş Bardakçı çevresine mücadeleden uzaklaşmış görünmeye başladı. Artık hiç bir kitle toplantısına katılmıyor, şık giyiniyor ve elinde o zamanlar bir yenilik olan "bond çanta" ile dolaşıyordu. Görevi gruba "lojistik destek" sağlamaktı. Bir kuruyemişçi dükkanı açtı. Araba, plaka ve araba ruhsatı çalmada ustalaştı. Soygun teknikleri geliştirerek, çok sayıda küçük soygun yaptı. 1970 yılı sonuna kadar bu işlerle uğraşacak olan Bardakçı'ya grubun militanları yardım ediyordu. Eylemlerde Yapı-İş Sendikasından ele geçirilen bir araba da kullanılıyordu. Bir keresinde Ulaş Bardakçı daktilo, teksir makinesi, sinema makinesi gibi araçlar satan bir dükkana girmiş, şartların soyguna çok uygun olduğunu görünce, bu araba ile birkaç parti mal götürmüştü. Bu işlere "tufacılık" denilivordu.

Cephe'nin ilk oluşumu

ÇAYAN-Küpeli grubu bir yandan da öteki gruplarında (M. Belli ve D.Gezmiş gruplarından) gizli olarak çeşitli çevrelerle bağ kuruyor, gelecekteki bir örgütlenme için adımlar atıyordu. Karadeniz Ereğlisi'nden Sina Çıladır ve Bingöl Erdumlu, Fatsa'dan Ziya Yılmaz, İzmit'ten Mustafa Baykara ve Sırrı Öztürk'le bağlar kurulmuştu. İstanbul'dan Ömer Erim Süerkan ve Necmi Demir'le gevşek bağlar vardı.

Grubun yurtdışındaki ilişkilerini sürdürmek üzere Cengiz Zapçı Fransa'ya gitti. Ancak kısa bir süre sonra Zapçı Paris'te bir otel odasında ölü olarak bulundu. Fransız polisi olayın bir havagazı zehirlenmesi olduğunu söylüyordu. Grup çok değer verdikleri bu arkadaşlarının şüpheli ölümünün esrarını hiç bir zaman çözemedi. Daha sonra grubun yurtdışı ilişkilerini eğitim için yurtdışında bulunan Gülten Savaşçı (Çayan) sürdürdü.

Bu ara Mahir Çayan, Gülten Savaşçı'nın (Çayan) abisi Yüzbaşı Orhan Savaşçı ile tanışmış ve grup bu yolla ordu içindeki bir grup genç subayla ilişkiye girmişti.

Grubun Dev-Genç ilişkisi bağları da güçlenerek sürüyordu. Gezmiş-İnan grubunun önde gelenlerinin cezaevinde olması ve bu grubun Dev-Genç'le pek ilgilenmemesi. Çayan grubunun bu kitle örgütünde güçlenmesine imkan verdi.

Latin Amerika devrimi ve Çayan grubu

GRUBUN önderlerinden Yusuf Küpeli'nin cezaevinde olduğu o kış, Mahir Çayan ve Münir Aktolga ASD (Münir Aktolga'nın el koyduğu Aydınlık Sosyalist Dergi) ve Türk Solu'nda da çalıştılar ve çeşitli yazılarla grubun görüşlerini olgunlaştırmaya başladılar. Gezmiş-İnan grubu gazete ve dergilerle de ilgilenmiyordu. ASD içinde yavaş yavaş Çayan grubu ile M.Belli arasındaki farklılıklar belirginleşmeye başladı.

Grupta Latin Amerika etkisi hakim oluyordu. Ant Yayınları'nın birbiri peşi sıra Guavera, D.Bravo, A.Bayo, C.Marigella gibi isimlerin kitaplarını yayınlaması etkisini gösteriyordu. Fransa'dan gönderilen çeviriler Latin Amerika'daki akımları günü gününe izlemelerini sağlıyordu.

Giderek Guavera'nın "tüm Latin Amerika devrimi" anlayışından kaynaklanan "Ortadoğu devrimci çemberi" görüşü gelişti. Bu görüş emperyalistlerin kendi aralarında bütünleşmeye gittiklerini artık tek ülkede devrimin mümkün olmadığını savunuyordu. Türkiye'de devrim ancak Ortadoğu ve Kuzeyden yardım alarak gerçekleşebilecekti. Mahir-Yusuf grubu Sovyetler Birliği'nde revizyonistlerin iktidarda olduğunu ve bu ülkenin bugün kendilerini ezmek isteyeceğini söylüyor, ama "Biz silahlı mücadele ile bir kere kendimizi kabul ettirince bizi desteklemek zorunda kalacaklar" diye ekliyordu. Karadeniz, Doğu, Güneydoğu ve Çukurova'yı içine alan bir yarım ay çizmişlerdi. Silahlı mücadeleyi bu yarım ayın coğrafi konumu nedeniyle burada başlatmayı kuruyorlardı.

YARIN: Çayan "şimdi işçi çalışmalarının zamanı değil" diyordu

Televizyonda bugün

17.00	BÖLGESEL HABERLER	18.50	GÜLE OYNAYA	20.45	TARİHTE BU
17.05	AKŞAMA DOĞRU	19.15	ÖNCE SAĞLIK	20.55	FORSYTE EFSANESİ
18.00	HABERLER	19.50	UYKUDAN ÖNCE	21.45	DIŞ KAYNAKLI MÜZİK
		20.00	HABERLER	22.10	SPOR
		20.40	MİNİK BALE	23.00	HABERLER